

Viata Studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA

12 PAGINI • 0,50 lei • ANUL XII • Nr. 12 (221) • STIMBATA 25.III.1967

Panou decorativ pentru o expoziție agro-horticolă — proiect de Ioana Alexandra DAVĂȚ, studentă la Institutul de arhitectură București.

(Numărul de față este ilustrat cu reproduceri după lucrările studenților de la Institutul de arhitectură „Ion Mincu” din București).

„Anii studenției reprezintă acel loc aproape unic în existența unui intelectual în care se definesc liniile de dezvoltare a personalității, se delimitează înclinațiile, se fixează apelul marilor teme. Studenția este un creuzet în care se contopesc la temperatura pasiunii și a entuziasmului cunoștințele noi câștigate cu dorința de a marca un rezultat nou în știință și cultură”. Sub semnul acestei incandescențe și lucide pledoarii se înscrie microinterviul cu **MIRCEA MALIȚA** (pagina a III-a)

„**APA RĂMINE O ANOMALIE A NATURII**” — afirmă savantul de origine română **Henri Coandă** — nu însă cu neputință de ameliorat!, după cum ne demonstrează recenta sa invenție — un aparat pentru desalinizarea apei de mare. Interesul pe care l-a stîrnit acest aparat îl veți deduce din relatările pe care le inserăm în pagina a V-a, sub titlul „Ar putea oare apa să influențeze particularitățile fizice și morale ale oamenilor?”

13 întrebări... cu ghinion pentru mulți dintre cei care au răspuns la ele! Cu acest subtitlu debutează ancheta noastră despre „**Orizontul cultural al studentului craiovean**” (paginile VI — VII).

CARAGIALE ÎN ORAȘUL PRIMEI LUI TINEREȚI ȘI IBRĂILEANU VĂZUT DE EROINA SA, ADELA — două subiecte asupra cărora încearcă să ne rețină atenția documentele inedite și mărturisirile pe care le publicăm în pagina a VIII-a

„Dacă cineva se îndoiește, chiar o clipă și numai în gând, că miine după amiază se va mai putea auzi — pe stadioanele din București și Cluj — și altceva decît tradiționalul îndemn studentesc Haide „U”!, țîșnit din zeci de mil de piepturi, înseamnă că e de-a dreptul ageamiu în materie de fotbal” — ne încredințază categoric, în **Cronica microbistului, G. MITROI** (pagina a XII-a)

Se experimentează noi metode de control obștesc

Așa cum s-a subliniat la Conferința a VI-a a U.A.S.R., una din sarcinile importante încredințate asociațiilor studențești este aceea de a se preocupa de problemele social-gospodărești și de asistență medico-sanitară, cu scopul de a ajuta conducerea institutelor în rezolvarea problemelor legate de asigurarea condițiilor de muncă și viață ale tineretului universitar. Așadar, asociațiile sînt chemate să-și exercite cu mai multă răspundere unul din drepturile și îndatoririle lor — controlul obștesc — factor de seamă în cunoașterea nemijlocită a modului de gospodărire a căminelor, cantinelor și unităților medico-sanitare și, în strînsă colaborare cu conducerea institutelor, să înlăture operativ lipsurile sesizate de studenți.

Pentru îmbunătățirea activității comitetelor studențești de cămin și cantină, a organelor administrative și medico-sanitare la toate nivelurile centrului universitar, la Ministerul Învățămîntului a avut loc recent o conferință în vederea lansării experimentale a unor noi metode de rezolvare a sugestiilor și sesizărilor studențești. Au participat cadre din conducerea Ministerului Învățămîntului și a U.A.S.R., precum și prorectori cu probleme educative din diferite institute din țară chemate să experimenteze noul sistem de control.

În urma discuțiilor s-a hotărît ca toate condițiile de sugestii și reclamații din căminele și cantinele studențești să fie înlocuite prin cutii de sugestii și sesizări sigilate, însoțite de un blocnot. În afară de acestea, fiecare comitet studențesc de cămin sau cantină și fiecare consiliu A.S. ori U.A.S. — pe facultate, institut și centru universitar — vor avea registre speciale, în care vor fi înscrise sugestiile și sesizările colectivelor lor de control obștesc.

La nivelul fiecărei instituții de învățămînt superior se vor înființa comisii formate din : prorectorul cu munca educativă, directorul administrativ, contabilul șef, șeful serviciului pentru probleme sociale studențești, șeful serviciului tehnic și șeful comisiei sociale a consiliului U.A.S. (A.S.) care, săptămînal, vor analiza sugestiile și sesizările studenților, comunicînd în scris măsurile luate și afișîndu-le la loc vizibil în cel mult cinci zile de la deschiderea cutiilor. La rîndul lor, sesizările colectivelor de control obștesc ale consiliului U.A.S. pe centru universitar vor fi rezolvate în cel mult zece zile.

De asemenea, s-au precizat din nou obligațiile lucrătorilor din căminele și cantinele studențești, ale comisiilor pentru rezolvarea sugestiilor și sesizărilor studenților, ale comitetelor studențești de cămin sau cantină și ale C.U.A.S. de la nivelul institutelor și al centrului universitar, în vederea asigurării unui control mai riguros al funcționării căminelor, cantinelor și unităților medico-sanitare.

În ședință s-a subliniat că instrucțiunile vor trebui aplicate în institutele care le experimentează pînă cel tîrziu la 10 aprilie a.c., urmînd ca în viitorul un universitar să fie extinse în întregul nostru învățămînt superior, cu îmbunătățirile propuse pe parcurs de institutele experimentatoare. Prin aplicarea lor se va asigura o atmosferă mai plăcută în cămine și cantine, se vor întări disciplina și ordinea în aceste unități sociale studențești, se va veghea cu mai multă răspundere la păstrarea și folosirea bunurilor materiale puse la dispoziția tineretului universitar.

D. H.

Primăvară la Cluj și în inimile reporterilor

Reporterul a prins poftă de scris ! Programul celei de a doua ediții a festivalului clujean „Primăvara studențească” — revelator prin tot ceea ce anunță — i-a risipit senzația obositoare de platitudine și plictiseală pe care i-au lăsat-o unele dintre precedentele „tregeri în revistă” ale centrelor universitare... În sfîrșit, o comisie culturală transformă pâldele întreceri-bilanț ale formațiilor de institut (cu tracasările și ambițiile lor mărunte) și imprimă manifestărilor un caracter elevat, le ridică la gradul de eveniment artistic al vieții universitare.

La 1 aprilie (nu, nu-i nici o păcăleală!) va bate gongul inaugural al sîrbătorii studențimii din Cluj; și timp de 16 zile întreg orașul îi va aparține!

Spectacole, concerte, expoziții, carnavaturi...

În sala mare a Casei Universitarelor, rectorul Conservatorului „Gheorghe Dima”, prof. Liviu Comes, va deschide amplul program al manifestărilor de muzică cultă. După un concert al invitaților de onoare — corul „Madrigal” și orchestra „Cameratta” de la Conservatorul din București — studenții Conservatorului „Gheorghe Dima” vor susține un număr de 5 concerte cuprinzînd muzică vocală, instrumentală, de cameră și vocal-sinfonică. Să amintim Seara de muzică și poezie Brahms, cu ciclul integral de lieduri „Romanșe pentru frumoasa Magellone” pe versuri de Ludwig Tieck, sau oratoriul „Das Alexander-Fest” de G. Fr. Haendel. Spre a fi edificăți.

Concomitent, în incinta sălii de expoziție a Fondului plastic, rectorul Institutului „Ion Andreescu”, prof. Daniel Popescu, va întîmpina cu un cuvînt de salut expoziția lucrărilor de pictură, sculptură, grafică, textile, ceramică selecționate din concursul de creație cu premii organizat de centru universitar Cluj.

Pe scena casei de cultură, publicul va putea aplauda zilnic reprezentanții ariei studențești... Spectacolele de teatru ale ansamblurilor dramatice ale casei de cultură, Universității „Babeș-Bolyai”, Institutului medico-farmaceutic, Institutului agronomic și Conservatorului (format din stu-

denți români și maghiari), evoluția ansamblurilor folclorice și de estradă centrale și din institute, un spectacol susținut de grupuri de recitatori și formații corale etc.

O seară de muzică ușoară a formațiilor Institutului politehnic, Conservatorului și Palatului Culturii va „lansa” într-un concert aparte lucrările originale scrise de studenți și triate de juriu, în concursul de creație „1967”.

Nu vor lipsi nici „veteranii”: absolvenți, foști membri ai colectivelor artistice studențești, și-au anunțat participarea — pregătind două spectacole retrospective: unul muzical-coregrafic și altul teatral.

Festivitatea de decernare a premiilor (se vor înmîna și diplome de onoare celor mai vechi și valoroși animatori ai mișcării artistice clujene) și spectacolul de gală care va încheia festivalul vor fi transmise de studioul de radio Cluj (studiou care va acorda și el niște premii de interpretare).

Am spus va încheia? Nu e bine. Finalul va fi după marele (fiindcă au mai fost și alte două mai „mici”) carnaval al primăverii din Piața Păcii. După o noapte de petrecere alături de formațiile artistice ale studenților și ale tineretului din Cluj, după ce te-ai ospătat la „Hanul Ancuței” ori ai ciocnit la „Hanul pescarilor”, după ce ai văzut carul alegoric și parada măștilor, după ce ai dansat o noapte întreagă...

Dar să ne întoarcem la început de aprilie, la Cluj — să ne luăm înșignia specială de participant și să trăim alături de gazde „Primăvara studențească”...

Roxana COSTACHE

P.S. Formația folclorică a Bucureștiului, cea de muzică ușoară a Timișoarei, colectivul de teatru al ieșenilor și I.A.T.C.-ul n-au onorat invitația adresată de către comisia culturală a U.A.S. Cluj.

Păcat. Era un gest colegial, frumos. Și totodată un prilej de întîlnire artistică a studenților.

În culisele unei viitoare premiere

Un eveniment artistic în perspectivă imediată, trecerea în revistă a formațiilor artistice studențești, ne-a îndemnat să adresăm oțeva întrebări conducătorului uneia dintre cele mai apreciate formații de teatru studențesc, aceea a Institutului de arhitectură din București. Petre Pufan lucra tocmai la schițele de decor pentru noul spectacol pe care-l regizează.

— Pregătiți o piesă nouă?

— Da, deși e impropriu spus „o piesă”. Aceasta pentru că reprezentația noastră va fi de fapt un potpuriu „sui generis”, compus din cele mai reprezentative scene ale unor piese din repertoriul național.

— Bineînțeles, avînd la bază o idee comună...

— Normal. Ansamblul scenelor folosite va sugera evoluția concepției despre viață și despre atitudinea față de oameni în conștiința unor eroi dintr-o largă galerie tipologică a literaturii noastre, începînd cu legendarul Manole și sfîrșind cu omul modern. De altfel, momentele istorice alese nu vor fi îmbinate în ordine cronologică, fapt care îi va antrena practic pe spectatori în înțelegerea activă a simbolisticii folosite.

— Distanțele dintre epoci și specificul acestora nu vă crează greutăți în legătură cu decorul și costumația?

— Deloc. Poate țineți minte că am jucat „Nu sînt turnul Eiffel” avînd ca decor numai două scaune. Și de data aceasta, cînd am imaginat decorul nu am căutat să realizez neapărat o legătură organică a acestuia cu piesa sau cu fragmentele din care e compusă, ci doar o delimitare spațială pe scenă, prin crearea unor elemente simple de spațialitate pentru localizare scenică.

Simplitatea decorului conjugată cu cea a costumației vine, paradoxal, să sublinieze diferența în timp dintre scenele care compun spectacolul și constituie ea însăși un simbol.

— Deci, din nou originali. În formație apar nume noi?

— Da. Printre cei zece băieți și o fată care vor susține reprezentația se numără însă în primul rînd cei cu care am reperat succesele din edițiile trecute ale festivalurilor artistice studențești, adică Anca Ionescu, Arnold Krohmalnic, Paul Hartia, Birsan Cornel, Bucur Gheorghe. Continuitatea este, cred eu, ceea ce conferă în primul rînd omogenitate unei formații tinere, studențești.

— Pentru că a venit vorba de formațiile studențești, crezi că ele se apropie mai mult de teatrul de amatori sau de cel profesionist?

— Nu-mi place să fac această împărțire. Teatrul nu e de

amatori sau de profesioniști, ci bun sau prost. Or teatrul studențesc trebuie să fie prin definiție un teatru bun, reprezentînd tot ce e mai nou, mai revoluționar în artă, continuînd tradițiile valoroase existente.

— Revenind la spectacolul vostru, cînd va vedea lumina rampei?

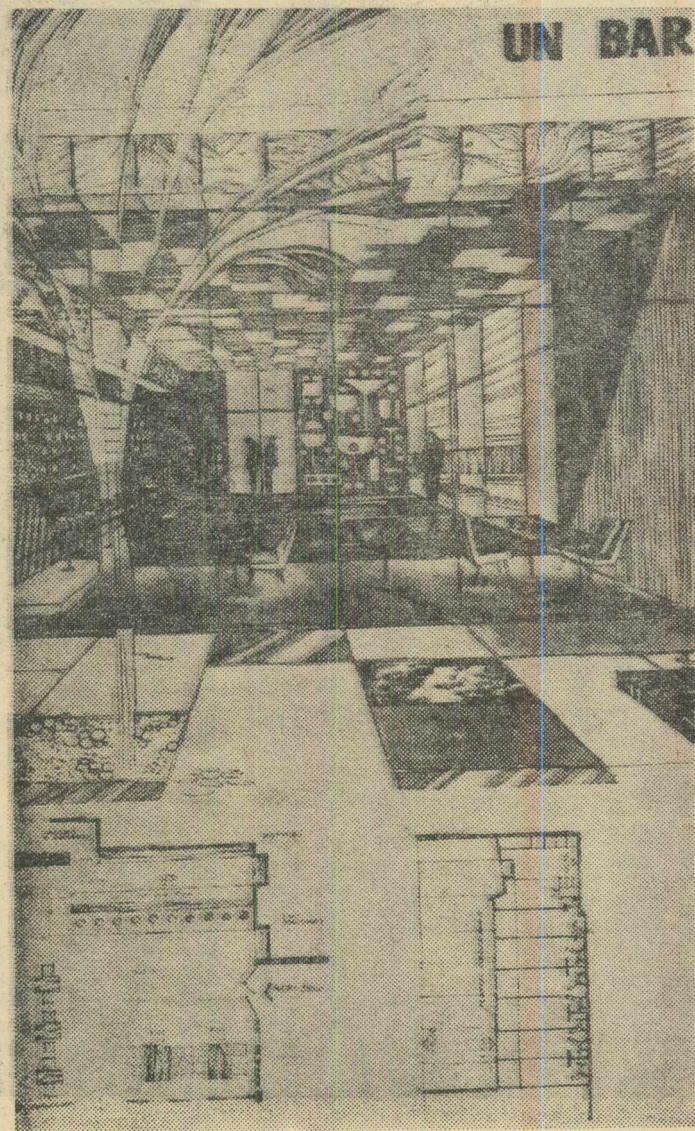
— Probabil la sfîrșitul lui martie. Pentru titlu încă nu m-am decis. Optez pentru „Cadențe” sau „Timp și oameni”, care mi se par totuși prea seci, prea generale. Repetițiile au ajuns în faza finală. Din păcate avem unele greutăți materiale. Nu avem posibilitatea să realizăm prin mijloace proprii jocul de lumini necesar anumitor scene, iar casa de cultură ne cere chirie pentru așa ceva. Sperăm totuși să ne descurcăm.

— Succes!

L-am părăsit pe neobositul „Pufi”, cum l-au poreclit colegii, reflectînd la lipsa de interes, de sprijin material pe care o manifestă unii tovarăși față de acest grup de tineri entuziaști, promotori ai unui adevărat teatru studențesc, încununați de altfel de succese cunoscute cititorilor noștri. A fost nevoie de intervenția personală a președintelui C.U.A.S. București — tovarășul Nicolae Irimie — pentru ca arhitecții să primească fondurile — de altfel foarte reduse — necesare achiziționării de material pentru costume.

Iar la casa de cultură cheltuim banii cu „creații” lamentabile ca recentul „Florin și Florica”.

Ovidiu PAUN

„Bar de zi” — Nicolae SLAVU

NASC ȘI ÎN MOLDOVA... MEDICI

În Iași circulă o legendă. O legendă contemporană de o neasemuită frumusețe, cu sensuri profunde, emoționante, despre lupta pentru cel mai de preț bun al omului: viața. Am auzit-o într-o noapte îmbibată cu mirosul iute al primăverii, care pătrundea, sprințară, prin geamul lăsat al compartimentului de tren...

...Se spune că într-o noapte, poate la fel ca și aceea a călătoriei mele, un copil a fost adus în stare disperată la una din clinicile orașului. Suferise un accident urmat de o hemoragie foarte puternică și întâmplarea făcuse ca tot personalul specializat, care ar fi trebuit să execute de urgență o intervenție chirurgicală, să fie ocupat cu altă operație. Singurii disponibili în gardă erau trei studenți interni... Se spune că operația au făcut-o ei. Se mai spune că în clinică nu mai era singe din grupa bolnavului și că unul din cei trei, „donneur universal”, și-a dăruit pe loc prețiosul medicament viu, de grupa „O”. Și... se mai spune că, deși toate le-au reușit de minune, băieții au primit, dimineața, o săpunală zdravănă, pentru prea multă îndrăzneală...

Am încercat să-i găsesc pe eroii legendei. Nu i-am găsit; nimeni nu-i cunoaște nici la institut și nici în vreo clinică a orașului. Și totuși legenda există. Există și circulă continuu, dovedind că undeva, la origine, se află un adevăr care conferă

lut original al unui grup de studenți întâlniți pe coridoarele Institutului de medicină și farmacie din Iași, însoțit, după împrejurare și temperament, de o lovitură prietenească pe umăr sau de o fluturare grăbită de mină. L-am adoptat capitol al reportajului nu atât pentru originalitate, cât pentru sensurile lui și, în același timp, pentru faptul că l-am auzit și la Spitalul de adulți nr. 2, rostit de aceiași studenți I.M.F.-iști.

La clinica de chirurgie, dorind cu orice preț să mă impresioneze, însoțitorii mi-au descris mai întâi ușa „rinichiului artificial”. Printr-o ciudată transferare de termeni și în același timp prin lărgirea sferei no-

specializează în anestezie, a realizat impecabil două anestezii generale prin intubație, ultima fiind la o hernie inghinală strangulată.

— Ți-a plăcut medicina, cred, încă din copilărie, mi-am exteriorizat eu o certitudine, adresându-mă acestuia din urmă.

— Da de unde! — mi-a sosit, neașteptat, răspunsul. Voiam să mă fac pictor, inginer sau... muzician, și asta chiar până cu puțin înainte de a da admiterea la facultate. Abia pe parcurs mi-a intrat medicina în sin-ge, și mi-a intrat bine...

Intr-adevăr, Florin a obținut calificative maxime la institut. Diploma lui de medic, cu numărul 198 658, certifică luarea examenului de stat

EXAMENE ÎN AMFITEATRUL PATRIEI

ționale, „rinichi artificial” este numit aici întregul „apartament” de câteva încăperi, unde, într-una din ele, e instalată aparatura care poate înlocui temporar funcțiile renale. Aici, pe cîntarul-pat se afla un om. Singele îi circula printr-o baie purificatoare, în tuburi transparente, de... celofan, înfășurate spiralat pe un ro-

cu media generală 10, iar în clinică e apreciat atât de colegi cât și de bolnavi. Dar Florin mai are și alte pasiuni: pictează excelent, compune și cîntă, vorbește două limbi străine, șofează, face judo și box, într-un cuvînt e multilateral. Pe linia specializării e destul să amintim că se pregătește intens pentru secundariat, la care intenționează să se înscrie încă anul acesta.

— Buni băieți interni noștri, mi-a declarat la sfîrșitul vizitei prof. dr. docent Oscar Francke, rector al Institutului medico-farmaceutic ieșean și șef al clinicii a II-a de chirurgie a spitalului. Sîntem mulțumiți de ei. Se disting în toate cele șase stagii succesive la diverse clinici, iar aceasta ne dă certitudinea, nouă, profesorilor, că izbutim să creștem medici de nădejde...

2. EVOLUFAZĂ... „DUO DRAGOMIR”

Ca toți „duo”, sînt frați. Cristian a terminat facultatea de puțini ani, iar Dragos și mai de curînd; încă n-a implinit opt luni... Amîndoi evoluează sub cupola Spitalului clinic de adulți nr. 1., primul în clinica de chirurgie a prof. dr. Gh. Chipail, bine cunoscut pe plan european în operații spectaculoase pe inimă, iar al doilea în clinica de oftalmologie. Ambii au terminat facultatea cu note maxime, ambii au semnat numeroase lucrări științifice și, la fel, ambii executat operații, deci tîn în mînă, alături de bisturiu, firul vieții celui aflat, împreună cu ei, sub cupolă...

Am în față o scrisoare ce începe cu „Dragă doctore” și se termină, ca toate scrisorile sosite aici, cu mulțumiri care, pentru destinatar, valorează mai mult decît s-ar putea presupune. O recitesc și mi-l imaginez pe foarte tînărul medic Cristian Dragomir în una din cele câteva zeci de operații executate de el „la mina întâia”, sau în cele câteva sute „la mina a doua”... De după masca de tifon nu i se văd decît ochii: mari, cu culoarea topită în temperatura momentului; undeva, în adîncul lor sclipesc bisturiile și pensele, se întretaie cunoștințele din facultate cu priceperea acumulată în clinică și se zămîlesc viitoarele evoluții ale celor mai tineri „oameni în alb”, sub aceeași imensă cupolă a medicinei...

Pentru aceste evoluții de viitor, retranscriu pe ultima filă a reportajului salutul grupului de studenți întâlniți pe culoarele institutului, dîndu-i, de astă dată, valoare de indemn: „AVANTI, AMICII!”

Dragomir HOROMNEA

MICROINTERVIUL

Săptămînii
CU:

Mircea Malița

malite

— Existența unor permanențe ale vieții și idealurilor universitare nu neagă, ci presupune reafirmarea lor în lumina retrospectivității personale active.

— Pentru mine, această retrospectivitate înseamnă două decenii, cite s-au scurs de la perioada studiilor universitare, de la participarea la mișcarea studențească democratică și de la colaborarea la revista „Studentul român”. Înseamnă tot atîta timp de cînd interesul meu față de semnificațiile vârstei tînere n-a slăbit. Anii studenției reprezintă acel loc aproape unic în existența unui intelectual în care se definesc liniile de dezvoltare a personalității, se delimitează înclinațiile, se fixează apelul marilor teme. Studenția este un creuzet în care se contopesc la temperatura pasiunii și a entuziasmului cunoștințele noi cîștigate cu dorința de a marca un rezultat nou în știință și cultură. Mai tîrziu, această reunire este mult mai dificilă, pentru că, în cele mai multe cazuri, maturitatea nu adaugă, ci desăvîrșește doar. O anchetă sociologică printre oamenii de știință poate demonstra că ceea ce i-a consacrat își are sorgința într-o scripă din tinerețe, apărută nu numai ca o idee precisă, ci și ca o chemare.

— Posibilitățile nelimitate ale vârstei îi așează pe tineri la marele ospăț al cunoașterii și investigației.

— Niciodată în trecutul omenirii contactul unui tînăr cu știința nu a fost asociat cu un mai mare entuziasm, pentru că azi progresul științific și tendințele noi, capabile să schimbe societatea și relațiile internaționale, au căpătat o măsură și vitează de creștere fără precedent. Există deci substanță de satisfăcut curiozitatea și elanul proprii minții și sufletului tînăr, oricît de nelimitat ar fi receptacolul interesului său. Desigur, la vîrsta marilor chemări, este inevitabilă iluzia, dezmințită mai tîrziu, că în decursul unei vieți omul poate ataca cu același succes, din mai multe direcții, frontul temelor științifice sau al motivelor culturale. În zilele noastre însă, cercetarea este atît de complexă, iar fenomenul creației atît de complicat, încît, pentru ca cineva „să-și lase numele pe o carte”, trebuie să-și concentreze de la început efortul pe o idee majoră și, în ciuda multitudinii solicitărilor, să urmărească un ideal unic.

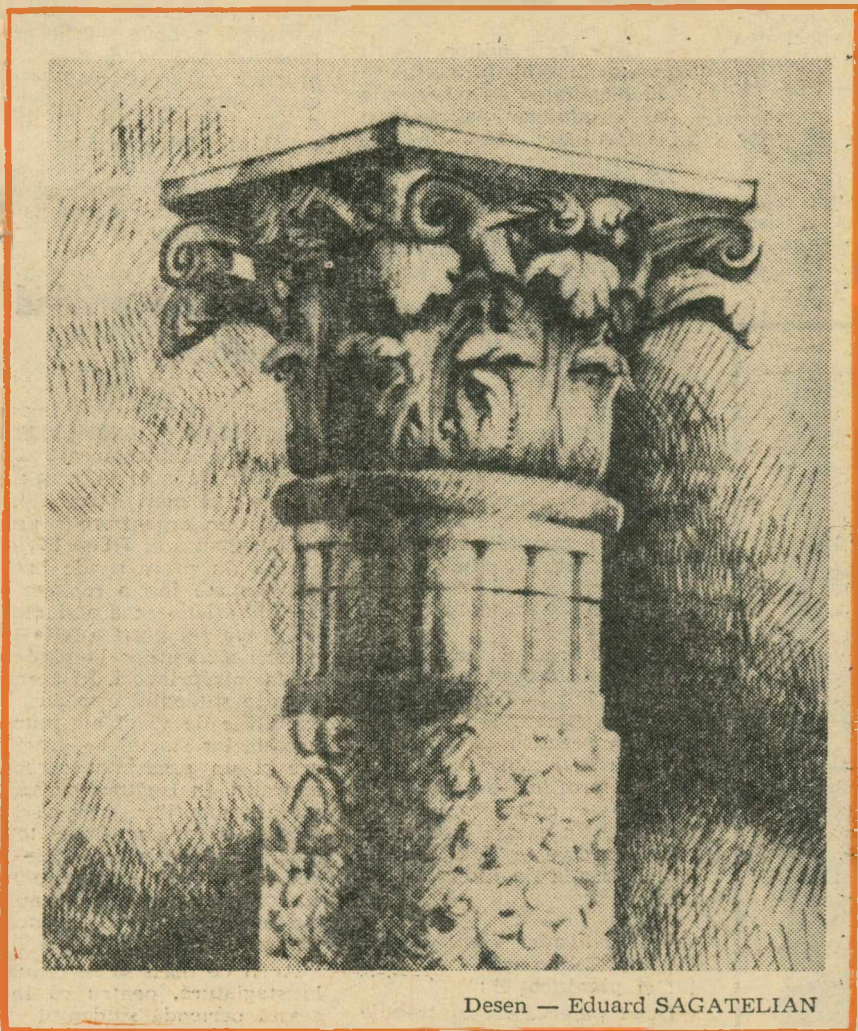
— Cum este posibilă asocierea paradoxală, dar inevitabilă, a experienței de viață minimă la un tînăr cu necesitatea deciziilor capitale pentru viața și activitatea sa?

— Cred că uneori se exagerează importanța experienței de viață. De multe ori, „școala vieții” devine șapal ispășitor al neputințelor noastre, atribuite mai degrabă altor cauze. De aceea nu pot prețui îndeajuns experiența anilor de lectură pentru dobîndirea căreia tînărul nu va avea mai tîrziu răgazul și climatul necesar. De aceea, afirm că studenția este perioada experienței maxime în sensul atribuit experienței omenești. Este o experiență rațională și, prin urmare, mai profundă, mai puternică și mai concentrată.

— De ce natură este interesul manifestat în străinătate față de tînărul din țara noastră?

— Interesează mai ales rapiditatea integrării lui în construcția socială și economică, ca și modul cum sînt satisfăcute la noi cerințele și aspirațiile tîneretului, sensibil la marile cauze și răspunzînd acestora cu patriotism.

Georgeta RUȚA

Desen — Eduard SAGATELIAN

viitorilor medici, nu numai celor din orașul de pe Bahlui, o aureolă impodobită cu încrederea pe care pacientul o are tot mai mult în ei. În lipsa eroilor legendei, nu întîmplător mi-am propus să vi-i prezint pe cîțiva colegi de-ai lor, animați de același entuziasm, de aceeași dragoste și dăruire pentru meseria pe care și-au ales-o. Deci...

1. AVANTI, AMICII!

Curios, dar în cazul de față acesta nu e un îndemn, ci un salut. Un sa-

tor. Lîngă aparate supravegheau viața bolnavului chipuri vîrstnice și tînere. Printre aceștia din urmă i-am cunoscut pe dr. intern Florin Brătîlă, proaspăt absolvent al I.M.F., Mioara Placsim, Roxandra Iliescu și Dan Antohi, toți studenți în anul VI al Facultății de medicină generală. Se putea vorbi cu glas tare; anesteziat general, bolnavul de pe cîntarul-pat nu ne auzea.

Așa am aflat că în cursul nopții Dan a operat „la mina a doua” o hernie și patru apendicite (dintre care una acută) și că Florin, care se

PRACTICI ACTUALE ȘI CERINȚE DE VIITOR

Practica — un proces didactic riguros

Conf. **DORIAN HARDT**, Institutul de arhitectură „Ion Mincu“ București :

Pe baza experienței acumulate în anii trecuți, s-a conturat în prezent un sistem pe care-l consider bun. Susțin deci că studentul trebuie să efectueze prima practică la materialele de construcții. În cadrul acestei perioade trebuie să se asigure o îmbinare judicioasă a stagiului de atelier cu vizitarea unor șantiere unde studenții să vadă modul de folosire a diferitelor materiale. Practica de șantier care urmează după un an trebuie să constituie un proces didactic riguros, care să cuprindă atât expuneri din partea unor specialiști, discuții și analize cu privire la soluțiile tehnice și calitatea lucrărilor, cât și urmărirea individuală, de către fiecare student, a diverselor operații de pe șantier. Pe baza investigației personale, studentul poate întocmi concomitent o lucrare personală, pe o temă stabilită la început. Procesul trebuie completat cu prezentarea și analizarea unor ansambluri arhitecturale care ridică probleme interesante din punct de vedere al sistematizării, găsirii soluțiilor tehnice și arhitectonice. Bine organizată, această practică poate fi restrinsă la o singură perioadă, lăsând în schimb timp mai mult etapei de bază în pregătirea arhitectului — practica de proiectare. În instituțiile de proiectare există posibilități multiple ca studenții să lucreze efectiv și să fie remunerați.

Susțin, de asemenea, ideea exprimată de tovarășul decan Benedek cu privire la necesitatea excursiilor de studii, care îi pot ajuta pe viitorii arhitecți să aducă în munca lor de creație o notă nouă, originală, opusă uniformității și monotoniei de care suferă în prezent unele ansambluri arhitecturale.

Absolvenții să intre nemijlocit în ritmul producției

Conf. dr. **P. VAGU**, Facultatea de economie generală I.S.E. :

Practica, această formă a procesului instructiv-educativ, nu a devenit încă pe deplin un astfel de instrument de pregătire a studenților încât la absolvire ei să poată intra nemijlocit în ritmul activității de producție, întrucât, în prezent, aceștia participă într-o măsură insuficientă la desfășurarea fenomenelor tehnico-economice, caracterul de observare al acestei practici fiind un element cu o pondere destul de mare în ansamblul activității pe care aceștia o desfășoară.

Lucrările individuale pe care studenții trebuie să le elaboreze în perioada de practică suplinesc într-o oarecare măsură această lipsă esențială a practicii, dar insuficient totuși în comparație cu cerințele ce se pun pregătirii profesionale a viitorilor absolvenți. Ar mai trebui subliniat încă un aspect care se referă la insuficiența corelației a perioadelor de efectuare a practicii în producție cu desfășurarea în timp a unor lucrări în bazele de practică, care constituie în fond conținutul activității de economist. Am în vedere în special activitatea de elaborare a planurilor

— etapă deosebit de importantă în munca unui economist.

În sfârșit, cred că un element nu lipsit de importanță care reduce eficiența practicii în producție este și lipsa unui sistem de obligații reciproce legitime — poate chiar de natură materială — între studenții practicanți și bazele de practică. Aceasta face ca simțul de responsabilitate față de îndeplinirea sarcinilor de ambele părți să fie slab.

Din schița principalelor lipuri ale actualului sistem de practică în producție se degajă și unele măsuri ce se impun — după părerea mea — a fi luate, în vederea înlăturării lor.

Stabilirea perioadelor de practică — ca durată și așezare — să se facă nu în funcție de necesitățile unor simetrii în planurile de învățământ — în prezent toate facultățile și secțiile fac practică în aceeași perioadă — ci în dependență de perioadele de desfășurare a unor procese fundamentale tehnico-economice legate de specialitatea practicantului.

— Cuprinderea unei așa-zise perioade de stagiatură în cadrul perioadei de școlarizare, cu respectarea la un anumit nivel a actualelor obligații reciproce existente între întreprinderi și stagiați, care să înclocuiască cele două practici de anul V — de profil și de diplomă — pe o perioadă de 6 luni, după care, în cazul cînd se apreciază că studentul s-a achitat corespunzător de sarcinile ce-i revin, să se susțină examenul de stat. În acest fel, în primul rînd, se asigură acel dezerat al practicii — responsabilitatea față de sarcini, iar studenții vor lucra efectiv fiind remunerați. În al doilea rînd, se realizează într-o perioadă mai scurtă și mai devreme ceea ce în prezent se realizează în general într-o perioadă de un an, cît reprezintă actualul stagiu după acordarea diplomei de economist.

Accentul pe proiectare!

Conf. dr. **TIBERIU BENEDEK**, decan al Institutului de arhitectură „Ion Mincu“ București :

Studentul de la arhitectură are de parcurs trei etape distincte de practică: prima, în întreprinderile care produc materiale de construcții, a doua pe șantier și ultima în institutele de proiectare. Cea mai susceptibilă de discuții este, după părerea mea, practica de șantier, ale cărei conținut și formă de desfășurare au suferit mai multe modificări de-a lungul anilor. În prezent am ajuns la concluzia că viitorului arhitect în practică pe un șantier nu trebuie să i se ceară să execute o lucrare de zidărie sau dulgherie, deoarece el nu va deveni nici zidar, nici dulgher, nici șef de echipă sau de lot. De altfel, într-o lună să stagiați, practicantul nici nu ar reuși să-și însușească o asemenea meserie, care necesită ani de ucenicie. El trebuie în schimb să se acomodeze cu șantierul, să cunoască bine durata operațiilor, organizarea rațională a echipelor de lucru și mai ales să urmărească executarea întocmai a datelor proiectului, calitatea lucrărilor, să-și formeze capacitatea de a discerne între o lucrare bine executată și una cu defecte.

În timpul practicii de proiectare însă, studentul poate fi integrat direct în producție, primind și remunerația cuvenită. Mai adaug că această practică fiind cea de profil,

pentru un arhitect ar trebui să predomine ca timp de desfășurare. Deci, actualul regulament care acordă două perioade practicii pe șantier ar trebui modificat în următorul sens: studentul să efectueze după anul al II-lea (sau chiar I) o practică la materiale de construcții, după anul al III-lea o practică de șantier, iar după anii IV și V practica de proiectare.

De maximă importanță pentru pregătirea viitorului arhitect este acea practică de un fel deosebit care constă în studierea la fața locului a diferitelor ansambluri arhitecturale realizate în prezent sau vechi monumente ale arhitecturii culte și populare. Din păcate, aceste contacte prețioase se rezumă la o singură săptămână (în anul al IV-lea), ceea ce este cu totul insuficient. Mai mult chiar, nici excursiile de 1—2 zile, în apropiere, aprobate în principiu de Ministerul Învățământului, nu pot fi realizate, deoarece ele nu pot conta decât rareori pe sprijinul Direcției contabilității din același minister. Considerăm absolut necesară găsirea cât mai grabnică a unei soluții în această direcție.

Opinia gălățenilor

Experiența anilor trecuți a scos în evidență faptul că la Facultatea de tehnologie a produselor alimentare (T.P.A.) din cadrul Institutului politehnic Galați modul actual de desfășurare a contactului studenților cu realitățile producției prezintă unele deficiențe care împiedică atingerea scopului propus.

Prof. univ. **VIRGIL MOTOC**, prodecan al Facultății T.P.A. :

Pentru ca studenții care fac practica la fabricile de zahăr și în vinificație să poată cunoaște și aprofunda procesul de producție, Ministerul Învățământului ar trebui să aprobe defalcarea practicii în două perioade: prima, cînd fabricile sînt în plină campanie, iar cealaltă, vara, cînd sînt în remonș.

Intrucît profilul secțiilor facultății este destul de larg (unele cuprind 5—7 ramuri ale industriei alimentare) ar fi necesar ca practica să se desfășoare în mai multe întreprinderi de profiluri diferite, permițându-se chiar schimbarea localității în cazuri bine motivate, așa cum ar fi, de exemplu, la secția de industrie extractivă.

Șef de lucrări **VASILE TABU**, Tehnologia morăritului șiificației :

După părerea mea, trebuie înfătușat controlul școlăresc al studenților în timpul practicii, care se rezumă doar la prezența fizică a acestora la locul de muncă și completarea caietului de practică. Aș propune instituirea unui control colectiv și simultan, care ar cuprinde o îndrumare competentă a unui cadru tehnic din întreprindere care să fie absolvit, total sau parțial, de sarcinile producției și în același timp să fie și cointerestat în practica studentului. Totodată — un control al muncii studentului prin organizarea unor consfătuiri de secție cu colectivul de muncitori. Cu acest

prilej, studenții să raporteze, prezentînd un referat, despre activitatea lor, observațiile făcute la locul de muncă și chiar unele propuneri de îmbunătățire, referate care ar putea constitui însuși caietul de practică, iar notarea studentului să se facă tocmai după concluziile și aprecierile făcute în consfătuiri de colectivul secției. În acest fel, rezultatele vor fi apreciate după munca depusă efectiv și nu după răspunsurile datorate cunoștințelor teoretice căpătate la curs. Totodată studentul va avea posibilitatea să se afirme în fața muncitorilor, dezvoltîndu-și în același timp simțul de răspundere personală, gîndirea și logica.

Șef de lucrări **BRAD SEGAL**, Tehnologia conservelor :

În vederea eliminării deficiențelor care intervin în prezent ar exista, după mine, două soluții și anume, în cazul menținerii grupurilor mari de studenți în întreprindere, este absolut necesar să se asigure îndrumarea practicii de către cadre didactice de specialitate. Aceasta ar permite, pe de o parte, legarea cercetării științifice a studenților cu necesitățile practicii, predarea și aprofundarea tehnologiei de specialitate concomitent cu executarea practicii, prin introducerea unor prelegeri și seminare pe „viu“, pe de altă parte. O a doua soluție ar fi repartizarea studenților la practică pe grupe mici (4—6), astfel existînd posibilitatea ca ei să lucreze efectiv, iar inginerul din întreprindere responsabil cu practica, să-i poată urmări îndeaproape și să-i dirijeze în executarea unei practici efective.

Propuneri privind petrolistii

Conf. univ. dr. inginer **GHEORGHE GEORGESCU**, Facultatea exploatarea zăcămintelor de țitei și gaze :

Cele mai mari dificultăți se observă în organizarea practicii pentru anii III și IV, deoarece nu avem sonde în foraj grupate într-o regiune cu posibilități de cazare și masă. De aceea s-a găsit soluția trimiterii studenților la sonde și nu la întreprinderi. În această situație studentul este pus în condițiile de viață ale muncitorului, iar stagiul de practică are și un pronunțat caracter educativ. În legătură cu angajarea studenților, cred că va fi greu să se realizeze total, însă acolo unde condițiile vor permite, prin cointerese, studenții vor reuși să se apropie mai temeinic de viitorul lor loc de muncă.

Ar fi de dorit să se renunțe la stagiatură, pentru că în această perioadă studentul nu este suficient supravegheat, nu i se dă o sarcină concretă, iar după un an el își va căuta alt loc de muncă. De asemenea, cred că instrucțiunile de repartizare ar trebui să fie astfel elaborate încît repartizarea să se facă strict în locurile de muncă pentru care studenții s-au specializat, iar aceștia să nu le poată părăsi în favoarea altora, străine de specialitatea lor.

Anchetă realizată de **Maria POPESCU Georgeta RUȚA, Andrei BANC și Corneliu STIRCESCU**

Natură statică — Elena NICOLAU

AR PUTEA OARE APA SA INFLUENȚEZE PARTICULARITĂȚILE FIZICE ȘI MORALE ALE OAMENILOR?

MIRACOLUL ȘTIINȚIFIC

Problema apei în lume (împuținarea și impuritatea ei, numărul mare de boli pe care le poate transmite) are o importanță atât de mare încât nu avem dreptul să o tratăm cu indiferență. Este cunoscut faptul că celulele corpului uman conțin o foarte mare cantitate de apă care influențează formarea acizilor constitutivi ai organismului, ereditatea și chiar personalitatea, caracterul nostru. Pornind de la această realitate, ing. Henri Coandă a întrevăzut posibilitatea influențării relațiilor umane. Se știe că apa este prima condiție a vieții, dar ea suferă atacuri din ce în ce mai violente, din ce în ce mai complexe. Creșterea populației globului, impuritățile industriale și chimice, căderile radioactive, progresul urbanizării, despăduririle etc. au creat o stare de alertă continuă. De un an a început „deceniul hidrologic internațional” sub auspiciile U.N.E.S.C.O.; pretendenții specialiști se preocupă atent de problemele apei. Recent, membrii Societății de geografie economică s-au reunit la Paris, în jurul inginerului Coandă, pentru a discuta soluțiile posibile.

Henri Coandă este omul care a inventat cu „anticipație” zborul cu reacție și a dat numele lui (efectul Coandă) curenților neregulate ce se produc sub aripile avioanelor în timpul zborului. Inginer, fizician, biolog, el are un spirit profund original și o inteligență fascinantă, mereu în căutarea unor drumuri noi. În prezent Coandă realizează în Statele Unite, pentru o societate comercială, un aparat portativ cu o putere de numai 0,10 C.P. care poate desaliniza în 24 de ore 400 litri de apă. „Nu pretind, declară savantul, că micul meu aparat va soluționa singur problema lipsei de apă dulce. O statistică a cererilor a arătat însă că numai în America vor fi cel puțin un milion și jumătate de oameni care-l vor întrebuița! Căci soluția cea mai rațională rămâne totuși desalinizarea apei de mare”.

Desalinizarea apei de mare, care reprezintă 98 la sută din totalul apei de pe glob, a fost principala problemă discutată la conferința din 1964 de la Washington. Multe state au dovedit interes pentru această soluție: Uniunea Sovietică va construi uzine atomice capabile să desalinizeze 200 de mii metri cubi de apă pe zi, S.U.A. au prevăzut în buget 250 milioane de dolari pentru construirea unei centrale de desalinizare lângă New York.

Nenumărate întrebări pot avea și apa purificată; omul trebuie însă să învețe a lupta împotriva evaporării și să realizeze procesul purificării în bune condiții.

Istoria ne-a arătat că în multe cazuri retragerea apelor a fost urmată de dispariția vieții. Pe vremea romanilor deșerturile Tunisiei și Libiei erau locuri fertile. Romanii cunoșteau bine amenințarea retragerii apei. Ei au construit în Crimeea niște cupole cu diametrul de 100 de metri și înălțimea de 20 metri, prevăzute cu orificii, cu ajutorul cărora obțineau o ploaie artificială, încercând să recupereze umiditatea aerului. În sudul Libiei se mai găsesc și astăzi asemenea cupole, iar ing. Coandă a găsit în Hoggar ruinele unor construcții asemănătoare înconjurată cu rețele de șanțuri de irigație.

Savantul a emis chiar părerea că cei din antichitate cunoșteau mai multe decât noi despre misterele apei. „Este cu adevărat impresionant—spunea el—că o con-

strucție atât de simplă poate fi atât de greu de înțeles din punctul de vedere al compoziției și al funcționării sale. Apa rămâne o anomalie a naturii; niciodată nu s-a putut explica de ce ea se menține lichidă, de ce tensiunea ei de suprafață este de două ori și jumătate mai mare decât cea pe care ar trebui să o aibă conform legilor fizicii. De asemenea, avem de a face cu un corp care, solidificându-se, crește în volum.”

H. Coandă, care a studiat îndelung și cristalizarea apei, a prezentat câteva fotografii ale cristalelor de zăpadă luate din diverse părți ale lumii: Franța, Italia, Maroc (Munții Atlas), Indii, Japonia etc. Cunoaștem cu toții desenul grațios al formei fulgilor de zăpadă, obținut parcă printr-un caleidoscop natural. Coandă a încercat să facă o legătură între forma acestor cristale și tipologiile umane din fiecare regiune studiată, ba chiar cu arhitectura tradițională a acestor regiuni.

Astfel, el a găsit corespondențe surprinzătoare: cristalul de zăpadă japonez are într-adevăr un aspect de mic templu șintoist, cristalul indian pare că are forma cupolei Tadj Mahai-ului, cristalul din Atlas seamănă cu scrierea arabă, iar

cristalul francez apare mai sobru decât omologul său italian... „Curios? Întrebă ing. Coandă. Da, dar după o judecată matură pare destul de natural, dat fiind rolul apei care se găsește la baza tuturor acestor lucruri. Când se întâmplă ca un european, întors după 40 de ani din Asia, să aibă pielea mai galbenă și ochii puțin îngustați, vorbim de „osmoză”. Nu este oare aceasta influența apei? Am mai observat cu surpriză că un cristal de zăpadă din Balcani durează mai mult decât unul american (15 ore în loc de 11) Acesta este exact raportul dintre durata vieții medii din aceste două părți ale lumii!”

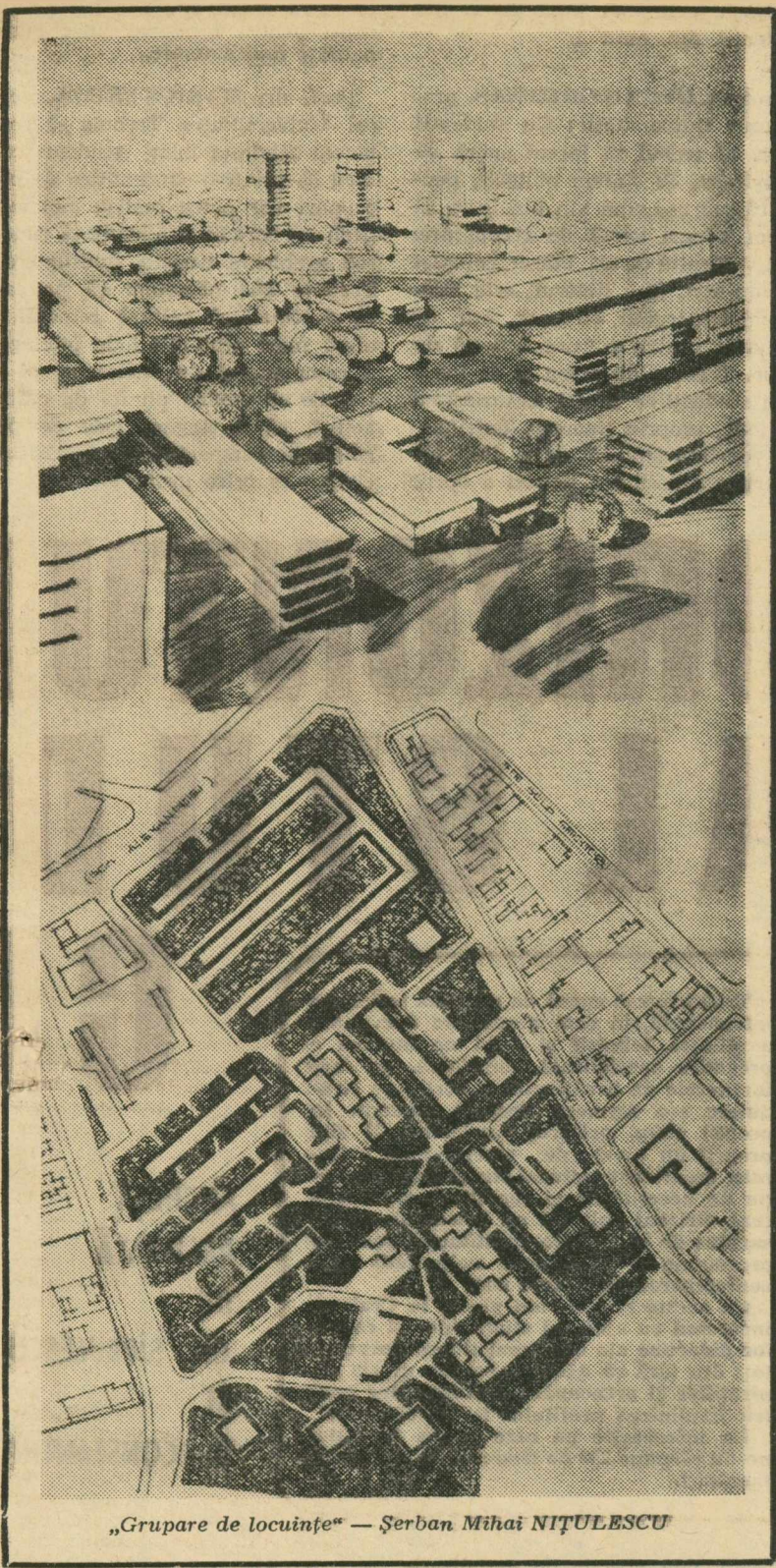
Legile matematice ale cristalizării nu sînt încă descoperite. Va fi — dacă se va reuși vreodată — o mare descoperire privind chiar izvoarele vieții. Nu există două ape asemănătoare. Așa după cum se vede în micro-fotografii, fiecare cristal de zăpadă, fiecare fel de apă sînt influențate de o ionizare atmosferică specială și de elemente cosmice necunoscute.

Împuținarea și impurificarea apelor, care reprezintă o amenințare gravă pentru omenire, reprezintă poate și o posibilitate unică de salvare. Ne putem permite să visăm, împreună cu ing. Coandă, la ziua cînd nu numai că se va putea purifica apa întrebuițată pentru a o introduce în circulație, se vor desaliniza apele mărilor, se vor capta apele adînci, dar se vor descoperi, grație cercetărilor, legile cristalizării. Atunci, intervenind în stadiul ionizării, se vor putea influența încet, încet, particularitățile fizice și morale ale familiei umane. Și s-ar putea ajunge, grație apei, la fraternitate, la limba universal.

Utopie — știință — ficțiune?

Nu e oare încurajator, în fond, de a vedea că un „gadjet” destinat desalinizării poate avea perspective atât de vaste și că un inginer care a avut atât de des dreptate, profită de împuținarea apei pentru a face o demonstrație de poezie în fața colegilor săi?

(După un articol publicat de Gilles Lambert în „Figaro Litteraire”)

„Grupare de locuințe” — Șerban Mihai NIȚULESCU

BREVIAR

● La Facultatea de geologie-geografie a Universității din București funcționează șase cercuri științifice studentești. Planul de cercetare al fiecăruia din ele cuprinde între 10 și 22 de teme. Pe lângă referatele și recenzile obișnuite, în ședințele cercurilor sînt prezentate și discutate numeroase lucrări originale. Astfel, studentul Teofil Grigă, din anul V Geologie, secția de Mineralogie, a prezentat un studiu petrografic al unor roci magmatice pe baza observațiilor personale, iar studentul Laurențiu Tatuli a expus rezultatele studiului său asupra conținutului bituminos al diferitelor roci.

După cum ne relatează conf. univ. dr. Valeria Velcea, șefa catedrei de Geografie fizică regională, studenții cercului de geografie fizică regională, a cărui îndrumătoare este, sînt cu toții integrați. Cea mai mică notă obținută de ei este 8. Printre cei mai sîrguincioși membri ai cercului sînt: Maria Petre, Carmen Haret, Dumitru Anescu, Ovidiu Toma și alții. Dacă și frecvența la ședințele cercului ar depăși stadiul actual (60—80 la sută), toate ar fi,

într-adevăr, mulțumitoare.

● În cele 9 cercuri științifice ale studenților de la Institutul de arhitectură „Ion Mincu” au fost prezentate și în ultimul timp lucrări interesante, care lasă să transpară spiritul fin de observație, ingeniozitatea și orizontul viitorilor arhitecți. În cercul de urbanism, studenții Cristina Stoica și Gheorghe Vereș, ambii din anul V, au încercat cu succes să dezbată probleme de tradiție și inovație în restructurarea nucleelor centrale ale orașelor, iar în cercul de teorie a arhitecturii, Alexandru Dragostin, student în anul III, a prezentat o lucrare despre „Caracterul specific în arhitectură”. La ședințele cercurilor participă cu regularitate cadre didactice și unii specialiști în sistematizarea orașelor.

Asist. univ. Petre Derer, îndrumătorul activității științifice a studenților arhitecți, ne sesiza însă că nici conducerea institutului și nici forurile competente din Ministerul Învățămîntului nu alocă fonduri suficiente pentru excursii în diferite centre din țară. Or, se știe că pentru formarea unui arhitect excursii-

le constituie un element esențial, cu aceste prilejuri studentul venind în contact direct cu tot ce ține de arhitectura națională, atât în timp cit și în spațiu. Așadar, cum rămîne?...

● În Facultatea de tehnologie și chimizarea țiteiului de la Institutul de petrol, gaze și geologie activează 60 de studenți în cele 6 cercuri științifice destinate... tuturor colegilor lor. Temele propuse spre cercetare sînt variate, de la „Studiul chimic al țiteiului de Roșia — Oltenia” și pînă la „Determinarea electro-foto-colorimetrică a microcantităților de cupru din pături și cocuri de petrol”. Studenții interesați au cercetat straturile diferitelor șanțuri din țară, caracterizate prin formații geologice variate, iar rezultatele urmează să fie prezentate în ședințele cercurilor științifice. Ne întrebăm de ce, totuși, studenții de la I.P.G.G. ocolesc în mare măsură aceste ședințe? Nu sînt interesante sau... nu se interesează de popularizarea lor nici asociația studenților și nici catedrele de specialitate?...

an drum considerabil, și nu fer la ultimele isme. Dar sen- teia noastră a rămas, în cal- mai bun, la impresionism. a are nevoie de un public ator de artă, cum are nevoie . Un oraș modern nu poate ră artă. Arta spune sufletul, e indeletniciri transmit forme erie. În primele rînduri ale public trebuie să fie studen- tru că ei sînt cei de mîine, e au datoria să poarte spre sufletul nostru românesc. Au noi la muzeu cadre de con- ale asociației, ne-au promis cu sarea. N-au mai venit nici studenții. Muzeul nostru dis- le picturi și sculpturi unice

nele incluse în repertoriu la propu- nerea studenților. Vom încerca să montăm piese din repertoriul uni- versal și național care să contribuie direct la ridicarea orizontului cultu- ral al studenților...

Nu ne prea ajută

Răspunsurile la ultimele 7 întrebări ale anchetei noastre subliniază un amplu rechizitoriu la adresa activității asociațiilor studențești, în speță la adresa comisiei culturale pe centru. Majoritatea studenților care au răspuns la întrebările noastre se declară nemulțumiți de felul cum

să mergeți la casa de cultură? 80% din studenți răspund: da. Ne plimbăm prin parc, mergem la film, privim la televizor ori stăm la cămin. Mulți se plîng de faptul că în Craiova nu există orchestre de muzică ușoară, că nu se organizează concerte, alții vor să audă jazz. Singura formație artistică a casei de cultură apreciată este formația „Apollo”, condusă de Leonardo Mehedintiu. În rest, sînt amintite formațiile casei de cultură din... Brașov!

Am asistat la discuții penibile, în care membrii comisiei culturale se văitau că nu vor să vină studenții la cor (un cor de 120 persoane!). Dar dacă de la începutul anului n-au reușit niciodată să adune corul, de ce nu se încearcă altceva, mai interesant, așa cum s-a încercat cu cercul de audii muzicale și s-a reușit? De ce nu sînt transformate serile cultural-distractive în prilejuri minunate de distracție colectivă? Dar tovarășilor din comisia culturală și din conducerea casei de cultură le lipsește un lucru esențial: fantezia. Stilul lor de muncă este schematic, dogmatic, limitat la acțiuni superficiale, care se pot realiza repede, fără eforturi. Nu li se oferă studenților activități care să le solicite tinerețea și entuziasmul, nu se organizează activități potrivite cu treapta intelectuală pe care se găsesc ei. Asemenea acțiuni, ca multe dintre cele de la Craiova, se pot organiza în orice club sindical ori casă de cultură raională, n-au nimic original specific studențesc — în afară de faptul că, neavînd altceva mai bun de făcut, vin aici studenții.

Comisia culturală și casa de cultură trebuie și sînt răspunzătoare pentru asta, să ofere studenților, în timpul lor liber, asemenea activități prin care procesul instructiv-educativ din facultăți să se continue firesc, cu mijloace mult mai variate și mult mai atrăgătoare. Dar de ce oare pînă acum consiliul U.A.S. pe Universitate n-a controlat și îndrumat activitatea comisiei culturale și a casei de cultură? O analiză temeinică a acestei activități ar fi scos la lumină toate deficiențele ei, ar fi propus căi sigure de îndreptare. Și s-a mai uitat un lucru esențial: procesul instructiv-educativ este unul complex care angajează o serie întregă de factori. La Craiova, din cîte a reieșit din dezbaterile pe marginea lucrărilor Conferinței a VI-a a U.A.S.R., se organizează adesea acțiuni paralele. În felul acesta se explică de ce eficiența lor este minimă. Coordonarea și colaborarea tuturor factorilor activi — iată cheia succesului în activitatea cultural-educativă. De la acțiunile întreprinse la nivelul grupelor și anilor, pînă la cele în care sînt mobilizați toți studenții, fie că sînt inițiate de decanate, organizații U.T.C. și asociații, ori de alte instituții culturale craiovene, toate trebuie înscrise într-un proces complex, îndrumat cu competență și fantezie. În acest complex studentul trece din zona specializării... în zona culturii generale. Aici își cultivă gustul și sensibilitatea artistică, aici își implinește pasiunile și talentul, în manifestații de toate genurile, aici ia cunoștință de cele mai noi realizări artistice, științifice și culturale. Aici se realizează el ca om complex, aici intră el în contact, ca tînăr intelectual, cu viața spirituală a orașului și devine, fie și pentru cîțiva ani, o parte integrantă a ei. Așa interpretînd lucrurile, în acest context larg, prima întrebare pe care ne-o punem este: pot ei, tovarășii care răspund direct de activitatea cultural-educativă, să muncească oricum? Realitatea ne dă un răspuns clar: nu! Directorul casei de cultură și șeful comisiei culturale varsă lacrimi neputincioase cînd la neinteresantele lor activități nu vin studenții. Ce să facem? — se întrebă. Le răspundem noi: să organizați asemenea activități la

care să vină nechemați toți studenții, despre care să se ducă vestea. Iar dacă nu le puteți organiza voi, faceți-le loc altora, care pot.

Tovarășul Ovidiu Gherman caracteriza activitatea comisiei culturale printr-un epitet foarte cuprinzător: pompiestică. O comisie condusă de un activist neutru, care nu reușește să polarizeze inițiativa unor tineri destoinici și pasionați pentru această muncă, nici nu poate lucra altfel.

În viața orașului să se simtă aerul universitar

Studențimea craioveană, prin gradul său de cultură, se face simțită în viața orașului? Statistica răspunsurilor: 28 — da; 104 — e prea devreme; 99 — cite ceva tot se știe, dar am putea face mai mult; 19 — nu, categoric nu!

Miercuri, după meciul Universitatea Craiova—U.T.A., pe Strada Unirii erau cel puțin 500 de studenți. De pe o stradă laterală a apărut un om care, în urma unui accident, a rămas surdo-mut. La apariția lui, studenții au început să fluiera, să chiuie, să arunce în acest om cu tot felul de obiecte. Am văzut lacrimi mari în ochii aceluia om, care nu înțelegea de ce este huiduit. Nici un student n-a ripostat acestei izbucniri de cruzime, de tembelism, care este incompatibilă cu condiția de intelectual a unui student. Un om de cultură este în primul rînd un om, cu și fără majusculă. El nu poate sta pasiv cînd alături de el se petrec acte inumane. Cu atît este mai grav cînd el este autorul acestor acte inumane.

Pornim de la ideea că faptul relatat este... întimplător. Răspunsurile la ancheta noastră dovedesc că nivelul de cultură al studențimii craiovene este încă mediu, că studențimea craioveană nu este o entitate culturală. Concluziile noastre privesc și corpul profesoral, care, după cum ne-au mărturisit unii membri ai săi, nu acordă în întregime sa interesul cuvenit formării complete a viitorilor intelectuali. Sînt încă unele cadre didactice care se limitează numai la a-și ține cursurile cînd ar avea de mărturisit tinerilor lor elevi povestea unei vieți închinată științei și culturii.

Nu-i mai puțin adevărat că și asociațiile studențești, studenții înșiși, au prea puțină inițiativă în a deschide acel dialog viu, revelator, cu magistrații Universității craiovene.

Rolul unei universități — sublinia eu multă îndreptățire prof. Al. Piru — este aceea de a crea o direcție în cultură, nu la un nivel provincial, deși caracterul regional nu poate fi eliminat. Noi am pornit, la înființarea Universității din Craiova, de la ideea să creăm aici o școală, fie ea filologică, fie ea de horticultură, ori de electrotehnică. Sîntem datori, și îi chemăm pe studenți să ne urmeze, să promovăm toate tradițiile oltenești, să descoperim și să punem în valoare toate forțele latente. Trebuie să creăm pentru cei care vor bate mîine la porțile universității noastre un mediu de înaltă intelectualitate, un focar de cultură. Studentul nu este numai un receptor: el trebuie să se spună și pe sine, să creeze. El trebuie să consimtă că trăiește în viața orașului, că are datorii multiple. Cînd Universitatea din Craiova va avea cinci ani de studii la toate facultățile, în viața orașului trebuie să se simtă, în toate mișcărilor ei, aerul universitar.

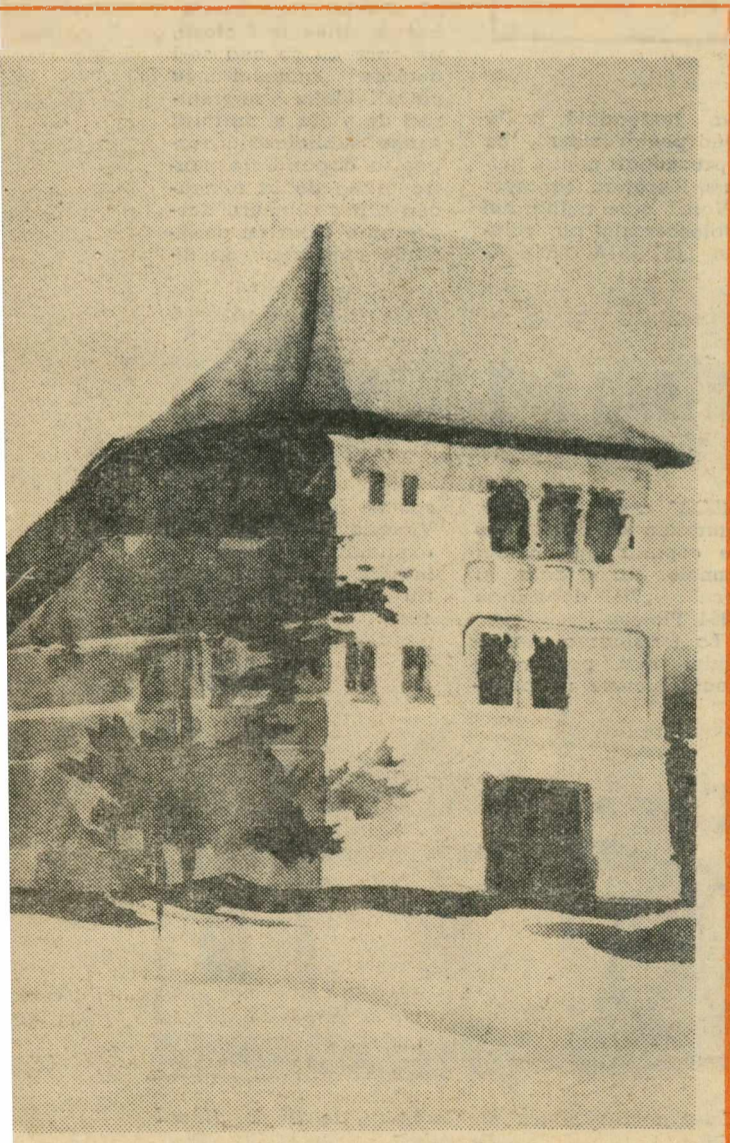
Universitatea craioveană este cea mai tînără din țară. Avem convingerea că adevărurile pe care le-am surprins noi pot și trebuie să fie luate ca atare de factorii de răspundere ai Craiovei, pentru ca acest prim pas făcut aici, în istoria culturii românești, să fie solid, la temelia unui edificiu de seamă.

CULTURAL NTULUI MOVEAN

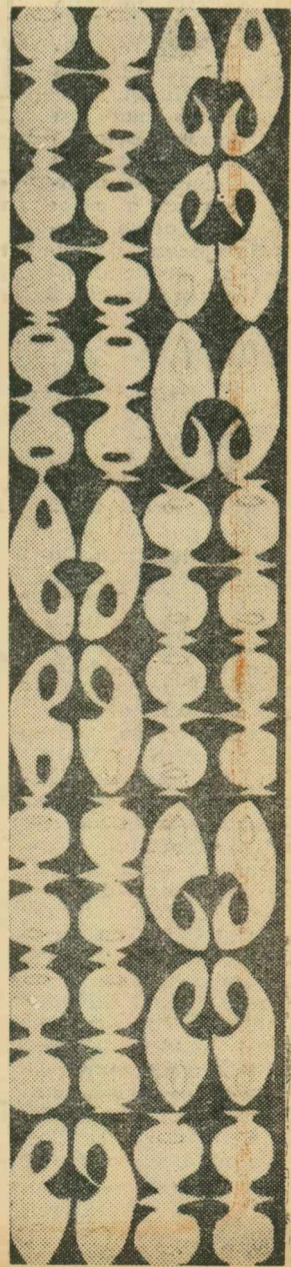
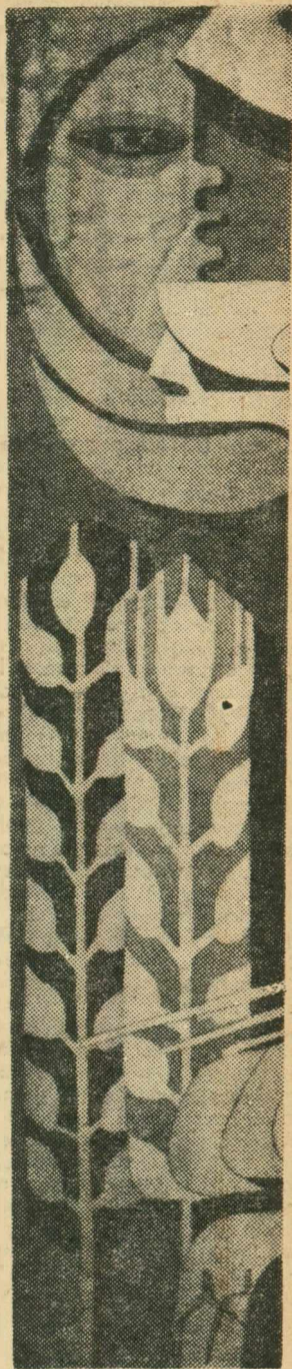
Petrașcu, Grigorescu, Lullady, Țuculescu, Brăncuși, etc.), dispune de un personal oricînd să explice, să co- să dezvolte. Așteptăm.

AE RADU, directorul Teatru- Noi sîntem mulțumiți deo- de colaborarea cu studenții. „m” de multă vreme. Opt e ale noastre au fost în în- cumpărate de studenți, la vin mulți. Am avut înțil- actorilor noștri cu studen- em auditori la conferințele a teatrului. Actorii noștri formațiile lor de teatru. l voi prezenta spectacole scurte, experimentale, u-

sînt procurate bilete pentru specta- cole, de felul cum sînt ele distri- buite. La alegerea spectacolelor de teatru sau film nu se cere și păre- rea studenților, nu se ține cont de preferințele lor. Alte două serii de răspunsuri surprind deficiențele din activitatea casei de cultură a stu- denților. Sînt multe răspunsuri ca acestea, amare: mergem la casa de cultură fiindcă nu avem alte posibilități de distracții. Așadar, oame- nii vin de nevoie, iar șeful comisiei culturale pe centru, Pătroiu Ion, și directorul casei de cultură, Zavracu, se împăunează cu numărul mare de participanți. Căci la întrebarea: „Găsiți ceva mai util de făcut decît

Casa de la Măldărești (desen) — Smaranda VASILESCU

...ȘI IBRĂILEANU VĂZUT DE ADELA

Cine dintre tineri și vîrstnici n-a citit romanul „Adela”? Cine n-a retroait cu toată intensitatea zăbrilele spirituale ale eroilor lui, reinviind, în reprezentări de neuitat, acea ciudată poveste de dragoste?... O întâmplare fericită mi-a prilejuit întâlnirea cu protagonistul Adelei. Se numește Lucia-Adela Pop. E prozatoare emerită de limbă și literatură română la Literatură, Costache Negruzzi” din Iași, meserie din care femeia încă frumoasă, cu ochi mari, căprui, inteligent și profil de o deosebită distincție, și-a clădit împărăție de visuri și realități.

S-ar mai impune o precizare pentru cititori, trecînd o anumită barieră, act pentru care țin să cer cuze tovarășei Lucia-Adela Pop. Este vorba de dînilul său prenume. Inițial, conform actelor, profesora în Iași era cunoscută sub numele de Lucia Pop. După apariția în librării a „Adelei” și după ce autorul și-a continuat drumul firesc către eternitate în conștiința cititorilor și emulilor săi, Lucia și-a alăturat, prin notariat, numele eroinei a cărei geneză a inspirat-o.

„L-am cunoscut mai bine în luna mai 1932, pe cînd eram în anul II al Facultății de litere a Universității Ieșene — își începe amintirile Lucia-Adela Pop. Se anunțase că „magistrul” își întrerupe concediul de vacanță, pentru a-și relua cursurile, fapt care a luat pentru toți oamenii de cultură ai Iașului proporțiile unui eveniment. Dornici să-l vedem, am venit cu o oră și ceva mai devreme, pentru a ne ocupa locurile în sala care era întotdeauna neîncăpătoare.

Apoi... a apărut. Era înalt, uscățiv, cu o imensă pelerină neagră pe umeri, avînd o față lungă, osoasă, cu o barbă bogată „de rege asirian” și nas acvilin, toate trăsăturile fiindu-i parcă tăiate în piatră. Își trecea mereu mîna prin părul său ondulat, alb, zbîrlit întotdeauna...

Ceea ce impresiona la el era, în primul rînd, bogăția deosebită a cunoștințelor. Om de o mare cultură, prezenta faptele într-o formă nepretențioasă, cu foarte multe digresiuni. Punea întrebări și-și răspundea singur, urmărind în permanență, cu niște ochi extrem de expresivi, dacă s-a făcut înțeles de fiecare auditor. Era peste măsură de politicos și, în același timp, apropiat tuturor. Astfel, cursurile sale erau urmărite cu toată atenția nu numai de studenții de la Litere, ci de la toate facultățile și chiar de oamenii de cultură ai Iașului, care nu o dată ocupau zeci de locuri în amfiteatru”.

— Dar despre seminariile lui Ibrăileanu ce ne

puteți spune? Se afirmă că ele erau adevărate laboratoare, în ciuda disciplinei — umaniste prin excelență...

„Într-adevăr, așa e. În seminariile lui se crea o atmosferă de lucru pe care n-am mai întîlnit-o la alt profesor. Se discutau atît subiecte din scriitorii clasici cît și din cei contemporani, chiar și tineri, ceea ce nu se prea obișnuia pe atunci. Astfel, Ibrăileanu ni s-a prezentat pe Ionel Teodoreanu, Bacovia, Cezar Petrescu și alții, care pe atunci, deși făcuseră primii pași în literatură, nu se impuseră pe deplin în firmamentul consacratului.

E interesant că reflecțiile de la catedră ale profesorului erau urmărite îndeaproape de toată intelectualitatea ieșeană și din împrejurimi, prin fel de fel de mijloace și intermediari. Îmi amintesc, de pildă, că la un seminar ținuseră un referat despre opera lui Ionel Teodoreanu. Parcă văd și acum cele două săli alăturate, cu ușile larg deschise, din care priveau zeci și zeci de ascultători de toate categoriile, gata să înregistreze, după lectura referatului, părerea lui Ibrăileanu și s-o ducă mai departe...”

— Aveți și vreo amintire deosebită de la un asemenea seminar?

„Pentru noi, foștii studenți ai lui Ibrăileanu, toate amintirile despre el sînt deosebite. Aș vrea, totuși, să disting mai pregnant una dintre ele și anume cea legată de magistrala interpretare pe care a dat-o „Lucafărului” lui Eminescu. Seminarul a ținut de la ora 17 pînă aproape de miezul nopții, mai precis pînă la 23,30. Uitaserăm cu toții de timp. Ceasul lui Ibrăileanu avea și el „bunul obicei” ca în asemenea împrejurări să se oprească întotdeauna și dacă profesorul n-ar fi întrebă la un moment dat cît e ora, cred că ne-ar fi prins zorile...”

— Fără a pătrunde în lucruri intime, a căror amintire ne dăm seama că nu ne poate aparține, vă rugăm să ne spuneți ceva despre ultima întîlnire de cu Ibrăileanu...

„L-am vizitat des. Ultima oară l-am văzut la sanatoriul Diaconeselor din București, nu cu mult înainte de a se stinge. În ciuda bolii necrutătoare, își păstra acea luciditate excepțională, acel interes pentru toate problemele vieții...”

Acum, după atîția ani, pot spune că pentru foștii studenți ai lui Ibrăileanu contactul cu el a fost hotărîtor, mai cu seamă pentru formația noastră ca profesori de limbă și literatură română. Am avut în el o măsură a valorilor pe care în tot cursul vieții și al carierei am confruntat-o cu noi înșine. Pentru noi Ibrăileanu a rămas idealul ca om, ca profesor, ca intelectual”.

„Discuția s-a prelungit pînă tirziu. Am solicitat Adelei lui Ibrăileanu o fotografie a ilustrului profesor în mijlocul studenților, dar n-a avut; Ibrăileanu nu s-a fotografiat niciodată cu studenții. De altfel și fotografiile cunoscute sînt extrem de puține, aceasta constituind una din ciudăteniile sale, unul din simburii legendei ce s-a ținut deja în jurul memoriei OMULUI — Ibrăileanu. Avea o adevărată fobie pentru fotografii și fotografii, poate și pentru că punea mai mult preț pe produsele superioare ale materiei vii, pe valoarea spirituală a omului de cultură, decît pe fizicul lui propriu-zis. Așa se face că nu ne-a rămas nici o fotografie de-a sa cu studenții. Profesorul Ibrăileanu ne-a dăruit însă gîndirea lui de critic literar marxist, de istoric și teoretician al artei, de continuator al romanului nostru psihologic prin atît de mișcătorul roman „Adela”.

Vlad. H. BOTOȘANU

I. L. CARAGIALE ÎN ORAȘUL PRIMEI TINEREȚI

S-au împlinit 115 ani de la nașterea lui Caragiale. Ion, fiul lui Luca și al Ecaterinei Caragiaili, a văzut lumina zilei în satul de pălmași Haimanalele (azi „I. L. Caragiale”), aflat în împrejurimile orașului Ploiești, la 30 ianuarie 1862 (foto 1).

Pentru epoca copilăriei și primei tinereți (1852—1870) inșiși biografii lui au ținut să lase pe seama cercetătorilor locale sarcina de a elucida anumite amănunte de viață, a căror înțelegere nu poate fi negată în procesul de formare a personalității marelui reprezentant al

Tribunal Prahova: în vara anului 1859.

Prima locuință ce cunoaștem în urbea de pe malul Dîmbului, descrisă cu accente de

găduim — deși am fi ispițiți — decît să le completăm cu reproducerea documentelor autentice.

După anul 1863, biografii scriitorului făceau diferite presupuneri asupra modului în care I. L. Caragiale și-a continuat școala. Un document aduce lumină și pentru anul școlar

ragiali” a scris și a semnat: „M-AM ANGAJAT PENTRU FIUL MEU IOAN CARAGIALI CA ECSTERNU PENTRU UN AN ÎNTREGU CU ÎNCEPERE DE LA 1 Iunie 1863 — LUCA CARAGIALI”. Prospectul ținut să precizeze: „prin aceste studii... va putea fie care elevu a trece în clasile gimnasiunii”, ceea ce explică înscrierea elevului Caragiaili Ion, în anul 1864, direct în clasa a II-a a Gimnasiunii „Sf-ții Petru și Pavel”.

Din fișa documentară a acestor ani de școală mai aflăm: locuința unde a stat Ion Luca Caragiale ca gimnazist, timp de doi ani; casă care există și astăzi, pe strada Ștefan cel Mare („a șasea casă pe dreapta de la Școala primară nr. 5 de fete, la hanul Dracului”). Două documente ne identifică clădirea, în fosta mahalala Sf-ții Voevozi, ulița Take Dinescu, vecină cu locuința „coanei Luța”, patroana reportajului roman.

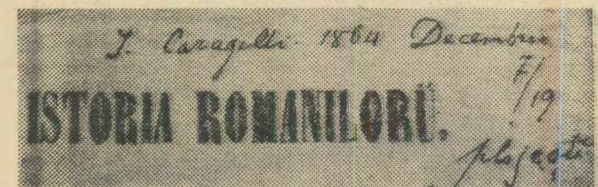
Dacă darul actoricesc moștenit de la ascendenții se va transforma la urmașul lor într-o mare, dominantă pasiune pentru teatru, elevul Caragiale Ion vă-

dea, totdeauna, multă rîvnă pentru lectură, ca și preocupări pentru limbă și literatura franceză.

Vom găsi autograful adolescentului pe volumul „ISTORIA ROMÂN-

tunci: „Histoire de la Litterature française” de J. Demogeot — 1857, cu scrisul și semnătura: „Ex Libris I. L. Caragiaili” și păstrată cu caligrafia lui Caragiale chiar pe cotorul volumului.

Prin prietenii săi, și atras de vechile reminiscențe ale tinereții, Caragiale se simțea totdeauna bine în Ploiești, pe care nu se sîia să-l declare: „orașul meu natal”. Multe împrejurări de viață și măturii scrise subliniază dragostea dogoritoare pentru urbea de la rîscrucea atîtor drumuri, despre care chiar cu necazurile unei nopți de in-

NLOR” a lui A. Treb. Laurianu, cînd își trece pe copertă nu numai numele, dar și data și locul: „7/19 decembrie 1864, Ploiești”.

La terminarea gimnaziului mai posedă și docta lucrare de pe a-

somnie la „Grand Hotel Victoria Română” și-a exprimat, din exilul străinătății, nostalgia pentru „jimbla dela Ploiești”.

Fr. Munteanu RIMNIC

Casa familiei Luca Șt. Caragiaili, de lângă „Hanul Dracului”

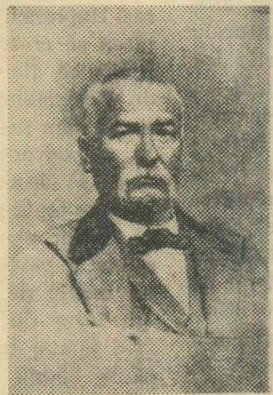
*Scîmbe Amice,
m-am născut în anul 1862 la 30
ianuarie (Sf. Ierarhii) sat. V. de la Jim
neala*

realismului critic românesc.

Familia lui Luca Caragiaili părăsește căsuța de pe malul Cricovului dulce, spre a-și înjgheba un alt rost în Ploiești „cu atîtea pricinii și nedreptăți”. Am vrea să desprindem, din mărturiile găsite, ziua cînd diligența de Tîrgoviște, cu patru cai la ham și unul de schimb, aducea pe fostul „secretar” al Mănăstirii Mărgineni, cu soția și fiul lor Ion, la unul din vechile hanuri: „Bate Drum”, „Hanul lui Tata Noe”, „Hanul lui Clinci” la care poposeau brașovenii „Hanul Călugărului” sau „Hanul Dracului” unde la început va exersa noua-i profesie de „avocat-practicant” Luca Șt. Caragiaili. Data stabilirii în Ploiești ne este confirmată de dosarele vechiului

neobișnuit lirism de Ion Luca, ne este relevată prin notația din „matricolul Școalei Domnești” în dreptul elevului Ion: „în culoarea albastră”, Suburbia Sf. Giorgiu, ulița Stoicescu, numărul casei 108. Din narațiunile bătrînilor vechii mahalale, istoriografii ploieșteni au înregistrat amintirile „vecinilor”, care au păstrat și fotografia „Domnului Luchii”, — ce fusese dăruită prietenului său „de peste drum”. Fotografia părintelui lui Caragiale îl reprezintă fără cunoscuta barbă, ci numai cu mustați lungi, căzute în jurul gurii (Documentele gimnazistului).

Din anii școlărității lui Ion Luca Caragiale, cercetările au putut reconstitui documentar unele faze mai puțin cunoscute. Aici nu ne în-

Un portret necunoscut al tatălui lui I. L. Caragiale (din arhiva D.M.R., azi la „Muzeul Caragiaili”).

1863—1864, care rămăsese în umbră. Este „PROGRAMMA” internaționalului de băieți „din Ploiești sub direcția lui Pavel Eliade” (școală încă din anul 1848) în josul căreia tatăl „Luca Ca-

R E L L I E F

LITERAR

Educația lecturii

A citi o carte pentru a face să treacă mai „repede” câteva ore sau pentru a satisfacă doar un tic, o fobie (unii nu pot adormi dacă nu citeșc 5—10 pagini), înseamnă a o citi cu ochii închiși. După o asemenea lectură rămâne întipărit în memorie, în cel mai fericit caz, subiectul operei, anecdoticul, și mai nefericit cazul când e vorba de poezie. Or, subiecte și anecdote cunoaștem fiecare atît de multe și nu de puține ori atît de interesante, lînia, mai bine zis, sinusoida biografică a fiecărui este atît de bogată, că dacă ne-am oprî numai la anecdotic nu ar mai fi nevoie să citim. Lasă că în cazul celor mai multe dintre cărțile mari subiectele sînt atît de comune, de lineare, le „știm” de cînd lumea și a îndrepta interesul lectorului numai la ele, îi asigurăm toate șansele — triste — de a ieși dezamăgit din lectură. Preocuparea întîii și întîii față de anecdotic face pe unii cititori să confunde sau să pună pe același plan, de

pildă, un roman de Dostoievski cu o oarecare cărtică cu o intrigă întortochiată, cu schimbări, chipurile, de situații și efecte. E simptomul după care îți poți da seama dacă un lector știe sau nu să citească. Pentru că faptul de a citi poate să fie numai o obișnuință, o rutină, devenite la unii — scuzați-mă — viciu. Și aceasta din cauză că se citește la întîmplare, fără discernămint, fără a medita înainte și după lectură. Și fără — sînt destule cazuri cînd se impune — a reciti.

Cineva citea o dată „Frații Karamazov” avînd alături „Fruitele miniei” și mi-a spus că dînsul nu citește decît cărți bune, scrise de autori mari. Uite — îmi spunea — mai am 70 de pagini din Dostoievski și o să trec la Steinbeck. Tovarășul meu de călătorie era cel puțin ridicol. După o carte ca aceea pe care o citea dînsul nu mai poți citi nimic sau aproape nimic o vreme, îți trebuie un timp, mai scurt sau mai lung, pentru o meditație, pentru — dacă-mi permițezi — o justificare. O carte se „citește” o viață. De altmînter, viabilitatea unei cărți se măsoară și în faptul că e mai des sau mai rar citată de evenimente, de realitate. Zicem cu un anume prilej: situația e ca în Caragiale, sau, altă dată: lucra cu aceeași jrenezie cu care cosea Levin din Anna Karenina etc. Cînd cărțile, duhul lor, stăruie în noi

e unul din semnele că lectura a fost bine făcută. Spuneam la început că nu poți citi oricînd și oricum, e nevoie și în cazul lecturii de o inspirație. Nu în orice dispoziție intelectuală sau sufletească te poți angaja la lectura unei cărți. E foarte firesc. Ibrăileanu mărturisea (mărturisirea a trecut și într-o pagină din romanul Adela) că, atunci cînd nu avea dispoziție pentru lectura unei cărți, răsfoia dicționarele, enciclopediile, cu alte cuvinte determina, chema inspirația favorabilă citirii. După George Călinescu e de neadmis să citești în excursie, la malul mării sau la munte, — acolo se admiră spectacolul naturii. Nu se pot suprapune două evenimente intense pentru că nu le poți asimila decît superficial.

Bineînțeles sînt destule „norme” demne de luat în considerare în ceea ce privește actul de a citi. Eficientă poate fi și aceea pe care ar da-o însăși critica literară, care, operînd judecățile de valoare, ar săvîrși simultan și o educație a lecturii. La noi sînt pînă acum puține studii critice care să vină efectiv în sprijinul lectorului. Din cînd în cînd, la unele cărți, ar trebui scrise și niște cronici de lectură. Ibrăileanu, cînd scrie despre Sadoveanu, te cheamă să citești sau să recitești, împreună cu el, nuvela Cozma Răcoare...

Gh. SUCIU

● Cărțile bune — se știe — stau puțin în librării. Nu însă totdeauna. Le veți mai găsi cel puțin o săptămînă, pentru că stau în rafturile librăriilor de cel puțin o lună următoare: „Opere alese” de Hoffmann, primul volum din seria de „Opere” de Dostoievski, „Teatrul revoluției” de Romain Rolland, „Fiziologia criticii” de A. Thibaudet etc.

Asta ca să nu vorbim de reclama de carte...

● Recomandăm celor ce vor să cunoască temeinic personalitatea lui Titu Maiorescu două studii recent apărute, unul sub semnătura lui Mihai Drăgan în revista „Luceafărul” și altul, iscălit de Ovidiu Cotruș, în „Familia”. Amîndouă reconstituie personalitatea maioresciană amendînd o serie de aserțiuni injuste perpetuate de istoria și critica literară cu privire la mentorul „Convorbirilor literare”.

● A apărut volumul de interviuri „Cu scriitorii prin veac” de I. Valerian. Sînt reunite, după aproape patruzeci de ani, interviurile luate de la cei mai reprezentativi scriitori ai epocii, majoritatea la începutul carierei artistice. Printre cei care-și expun crezurile artistice îi întîlnim pe Arghezi, Bacovia, Barbu, Blaga, Călinescu, Lovinescu, Rebreanu, Sadoveanu, Vianu, Voiculescu și alții. Dincolo de bogăția de idei despre artă pe care o relevă aceste pagini, autorul vede acest volum și ca „un omagiu peste spațiu și timp”.

● Așteptăm cu amărăciune rezultatele concursului inițiat de Televiziune prin care s-a cerut participanților să devină coautorii cu Mateiu I. Caragiale la nuvela acestuia „Sub pecetea tainei”. Înființată o asemenea „găselniță” în presă, Televiziunea nu a avut curajul să sisteze, cel puțin tacit, acest concurs cu totul neplăcut. Ion Besoiu ne-a anunțat că mîine ne va spune pe acela care a „continuat” cel mai bine opera lui Mateiu. Căruia i se va da și un premiu...

● Acum vreun an se inaugurează la Editura Meridiana „Biblioteca cinematografului”. Au apărut pînă în vară șase titluri reflectînd o periodicitate promițătoare, dar în ultimele opt luni aparițiile au încetat în mod misterios. De ce? Ion HENEGARU

PLASTIC

Expoziția cenaclului „Ștefan Luchian”

Membrii cenaclului de creație „Ștefan Luchian” din cadrul Institutului bucu-reștan de arte plastice expun în holul Conservatorului „Ciprian Porumbescu” mai multe pinze elaborate în ultimul timp. Conștiința autonomiei artelor plastice în ansamblul celorlalte arte să-i fi determinat să nu recurgă la literatură, adică să nu-și titreze lucrările, sau trebuie să vedem în această lipsă semnului unei neglijențe?

De fapt, cadrul intim în care sînt expuse oferă lucrărilor un plus de elocvență și ele pot fi judecate independent de perspectiva în care le-ar proiecta un titlu fericit sau nefericit ales.

S-ar putea, de exemplu, ca Ștefan Cîlțea și Ion Gînju să nu creadă în faptul că portretul acordă unei expoziții stabilitate, deoarece polarizează inevitabil privirile, subjugîndu-le. Oricum, cronicarul care nu vede dincolo de această credință o prejudecată se vede dator să înceapă cu lucrările lor. Primul expune un portret de femeie cu ochii dilatați de o tensiune prezentă atît dincolo cît și înainte de retina care-i răstoarnă imaginea, iar Ion Gînju limpezește trăsăturile unei alte femei într-un albastru aspru, deosebit de albastrul din care A. Costinescu face să descîndă o aproximativă „Natură statică”.

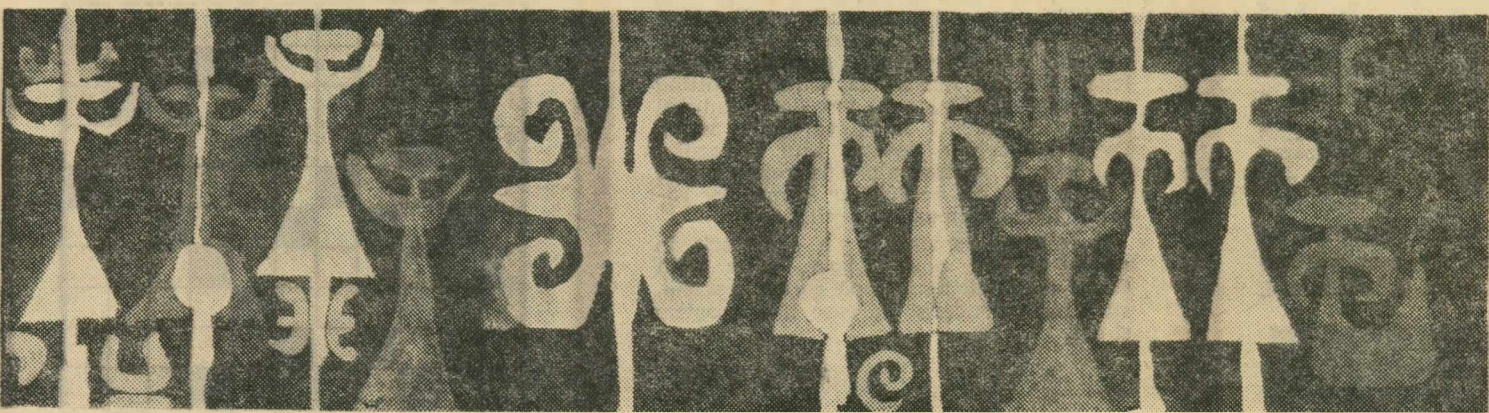
Atras de compoziție, colegul lor de cenaclu Victor Timoftei desprinde dintr-un fond de biserici și mănăstiri portrete votive de domnitori și domnițe care se în-

trețate într-un spațiu dens, profund obliterat de trecerea timpului, a căruia legendă o ilustrează. Iar faptul că aceasta este una dintre cele mai elocvente lucrări nu ne împiedică să ne mărturisim și regretul că nu este îndeajuns elaborată și că această insuficiență elaborare încarcă cu stridențe inutile o parte din suprafața pictată.

Mai îngrijită se vedește a fi compoziția Auricăi Matei, compoziție riguros construită, în care imaginea unui șir de femei își caută ecoul în apele contaminate de tonalitatea cromatică generală a mediului, în timp ce Letiția Oprîșan își organizează spațiul cu un simț deosebit al profunzimii, sugerînd ambianța unui întreg oraș cu mijloace simple: trăsături riguroase de penulă din care se ivește o lume compactă de zăduri expresive.

Privită însă în ansamblu, expoziția de pictură organizată de cenaclu amintit păcătuiește printr-o nesiguranță mai mult sau mai puțin evidentă în fiecare lucrare în parte. Oricum, dincolo de această nesiguranță, vizitatorul întîlnește punctele de reper spre care aspiră.

Mihai RELIN

Panou despărțitor — Dan MUNTEANU

ȘTIINȚIFIC

V. Gordon Childe

„Făurirea civilizației”

Ca Ianus cel cu două fețe, lucrarea rămasă clasică, „Făurirea civilizației” a prof. V. Gordon Childe vizează deopotrivă trecutul și prezentul. Acest lucru constituie poate ineditul lucrării, prin care cititorul nespecialist va avea revelația întîlnirii cu primele manifestări ale culturii materiale — reflex concret, palpabil, dătător peste milenii al manifestărilor spirituale — manifestări prin care Homo faber își marchează începutul făuririi istoriei sale, căci, așa cum remarcă „cel mai învățat și distins specialist în domeniul său” (epoca neolitică și epoca bronzului în Europa și Orientul apropiat) omul este opera omului.

Pară contradictorie implicarea prezentului într-o operă care aruncă lumină asupra zorilor civilizației! Și totuși, metoda logic-deductivă de reinviere a trecutului oferă această posibilitate autorului care se dovedește un magistral popularizator al datelor științei. Scopul mărturisit al lucrării este „să fie accesibilă unui public străin de controverssele de amănunt ce nu pot reține decît atenția specialiștilor”.

Observațiile etnografice asupra populațiilor primitive existente încă în lume furnizează ipotezele necesare în descifrarea datelor arheologice, astfel încît prezentul explică trecutul, analogic, nu causal, în aceeași măsură în care trecutul înlesnește înțelegerea formelor actuale ale culturii. Aceasta și dă nota de originalitate a scrierilor lui Childe: legarea arheologiei de antropologia culturală și socială.

Ceea ce face atractivă parcurgerea lucrării este călătoria, rar întîlnită, a autorului de a te face părtaş la speculațiile mintale ce au ca punct de plecare materialele arheologice și observațiile etnografice. Mai mult, specialistul auster și pasionat, care a fost V. Gordon Childe, își dezvăluie întreaga sensibilitate îndemnînd la trăirea

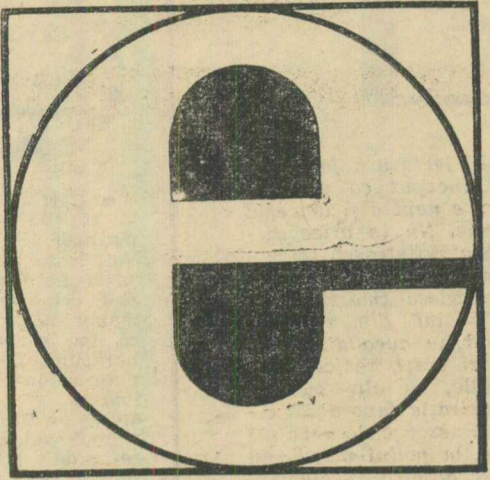
contemplării progresului omenirii, fapt ce a creat la apariția primei ediții — în 1936 — și creează și astăzi cititorului o efervescență cerebrală și un entuziasm intelectual nemărginit.

V. Gordon Childe nu este un marxist, deși recunoaște valoarea concepției marxiste asupra istoriei, care „s-a impus oamenilor de știință, independent de pasiunile partizane”, deși încearcă să realizeze și realizează în bună parte o privire dialectică, materialistă, asupra istoriei civilizației.

De reținut și precizarea pe care o face Glyn Daniel de la St. John's College, Cambridge, la cea de a patra ediție londoneză, după care s-a realizat versiunea în limba română: lucrarea „Făurirea civilizației” lasă impresia că revoluția neolitică, precum și revoluția urbană au avut loc doar o singură dată și numai în Orientul Apropiat, fapt ce este astăzi contrazis de cei mai mulți specialiști.

Acest lucru nu scade însă valoarea lucrării, care rămîne o clasică introducere în preistorie, prin litera ei și o veritabilă operă cultural-educativă, prin spiritul în care este scrisă.

Septimiu CHELCEA

Letopiseș universitar

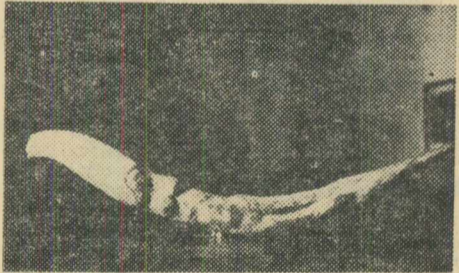
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Marea mișcare intelectuală din secolele XII—XIII era concentrată doar în câteva mari centre ca Paris, Bologna, Montpellier, Palencia și Salamanca. Aceasta din urmă însă va juca un rol atât de important în viața spirituală a Europei medievale, încât doar Oxfordul ar fi putut egala prin sobrietatea lui, iar Montpellier prin acuitatea carteziană specifică spiritului francez.

Intemeierea celebrei universități iberice are loc aproximativ în anul 1215, în vremea lui Alfonso El Sabio, deși pentru mulți data rămâne destul de nesigură. Cert este însă că în 1255, o dată cu bula „Petitionibus vestris” a lui Alejandro al IV-lea, prin care se hotărăște ca Salamanca să-și aibă propriul ei sigil, universitatea era fondată. Prin același capitulariu ca și prin cel ce-i urmează imediat, „Inter Ea”, se stabilesc numărul de catedre ale universității, precum și modul de remunerare a corpului didactic.

Perioada de glorie a universității salamantinc începe abia după 1250, continuându-se neîntrerupt timp de câteva secole. Decadența celeilalte universități spaniole de la Palencia, prima și cea mai veche formă de cultură organizată în Spania, ca urmare a conflictului dintre prințul Enric și Alvaro Nunez de Lara, determină un adevărat exod al erudiției spre Salamanca. În Spania sistemul școlilor episcopale era atât de răspândit, încât nu este de mirare că din acestea — la Sevilla, Toledo, Segovia și Salamanca vor apare adevărate focare de cultură, ce vor impune prestigiul Spaniei ardente și senzuale față de o Europă ce-și construia propria sa istorie. Spania musulmană a fost incontestabil străbătută de fiorul marilor aventuri a cunoașterii, dar organizarea liberă a studiilor a rămas o invenție pur occidentală.

Există totuși o perioadă definitivă în istoria culturii spaniole când aceasta atinge apogeul. Este marea epocă a Renașterii,

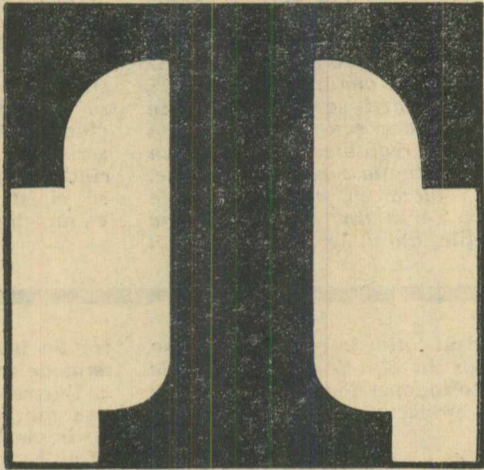
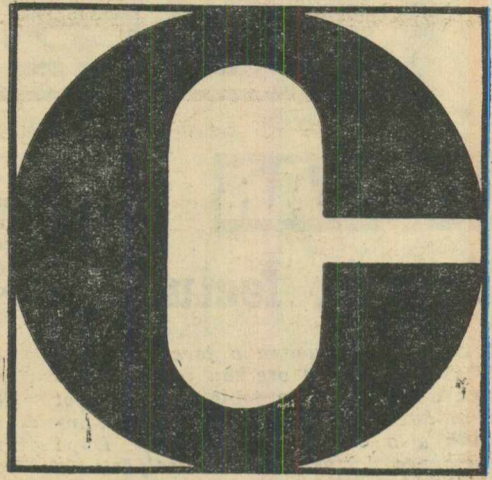
când întreaga cultură iberică capătă vigoare și personalitate și când Universitatea Salamanca atinge o faimă pe care doar celebra Sorbonă ar fi putut să i-o revendice. Francisco de Vitoria, Diego de Covarrubia și Martin de Azpilcueta, celebrul „doctor navarro” cum i se mai spunea pe lungile coridoare ale Salamancăi, sînt doar câteva nume ale renașterii salamantinc. Este perioada păcii de la Cambrey și a cuceririi Perului.

Istoria acestei celebre universități, care a dominat lumea iberică timp de câteva secole, a cunoscut și vremuri cu umbre, rezultat al nestatorniciei oamenilor față de elementul tradițional. A trebuit să apară într-un tirziu un alt mare solitar, pe nume Don Miguel de Unamuno, ca să readucă la Salamanca atmosfera demni-

tății clasice și acea poezie subtilă, inimitabilă. Epoca de după 1800, cu un Juan Valera, Angel Ganivet, Marcelino Menendez y Pelayo, Don Miguel de Unamuno și Menendez Pidal, este o prelungire modernă a vechii erudiției salamantinc, întinsecă pentru scurt timp de dictatura nefastă a lui Primo de Rivera.

Austeră ca și peisajul în care a apărut ca o floare de piatră, Salamanca, acest „Temanso de quietud” (apă liniștită), cum o denumește Don Miguel de Unamuno, celebrul ei rector, este acum, alături de Asturia nostalgică și demnă, locul cel mai potrivit unde se poate gândi liber, în mijlocul atîtor violente contraste care străbat Spania ca un fier veșnic aprins...

Dan NICOLESCU

REVELION ÎN MARTIE

La 21 martie se sărbătorește Anul nou în Afganistan, ca prima zi a începerii lucrărilor agricole de primăvară. Nu e vorba de o simplă curiozitate. Să ne amintim că romanii legau începutul anului civil de zeul Marte, de prima zi a primăverii, a naturii renăscute. Calendele lui martie, prima zi a anului roman, erau în special consacrate zeului; era ziua cînd scutul lui Marte căzuse din cer și avea să fie găsit în casa lui Numa. Revelionul lor era sărbătorit prin procesiuni și jocuri; vechiul an — ce trebuia alungat — era reprezentat printr-un manechin îmbrăcat în piei de animale, pe care-l izgoneau în afara cetății cu strigăte și lovituri. Acest personaj reprezenta pe Mamurius Veturius, fierarul legendar care făurise 11 scuturi, imitînd pe cel al lui Marte — era deci simbolul primăverii trecute, imaginea anului vechi. De aici Marte a devenit zeul întregului an, cele 12 scuturi ale sale reprezentînd cele 12 luni ale anului, iar forma lor rotundă figurînd imaginea lunii pline.

Revelionul romanilor s-a sărbătorit în martie pînă în anul 70 î.e.n., cînd Iuliu Cezar modifică anul după cursul soarelui, stabilind calendarul pe care îl cunoaștem și noi.

Marieta RUSU

TEATRUL NEGRU

Oamenii de teatru cehoslovaci ne-au obișnuit cu experimentele de mare popularitate. Jiri Srnec, animatorul „Teatrului negru”, a obținut deja împreună cu trupa sa remarcabile succese în Grecia, Austria, Egipt, S.U.A. etc. Fanteziile în negru, prezentate pe scenă cu ajutorul iluminatăii speciale, sînt imbinări ale pantomimei, muzicii și... magiei optice. Mașiniști invizibili (grație maiourilor de culoare neagră pe care le poartă) fac ca obiectele să prindă viață, să „joace” împreună cu oamenii.

„Teatrul negru” a prezentat cîteva poeme scenice de succes, ca: „Orfeu”, „Aripile”, „Fantomile”, în care virtuozitățile optice au dezvăluit realele capacități ale formulei de a sluji un scenariu fie comic, mediativ sau liric. Ultima premieră — „O frunte cu riduri” — utilizează secvența ilustrativă, cum ar fi micul studiu asupra raportului om-obiecte. Supralicitînd gagul „optic”, dar încercîndu-și fantezia fără timiditate, creatorii „teatrului negru” au mai deschis o cale de ineputabile căutări.

E. P.

DIVANUL

LUI MUIR ES KISIM

In București claxonatul este interzis. Numai la „Urzica” se mai... claxonează din cînd în cînd. In caz de accident cu... umor.

★
— Alo, dormeați?

— Da.
— Scuzați-mă!

★
— Cum vă numiți?

— Ionescu, tovarășe judecător.

— Cu cine sînteți căsătorit?

— C-o femeie.

— Te rog să lași gluma la o parte. Ai văzut dumneata pe cineva căsătorit c-un bărbat?

— Desigur.

— Pe cine?
— Pe soră-meal

★
Propunerea studentului Jumate Ion:

— Tovarăși, La noi, la Craiova, s-a luat hotărîrea să se organizeze la fiecare sfîrșit de săptămîină cîte o excursie. Au trecut însă 5 săptămîini și nu s-a organizat nici una. Propun, tovarăși, ca la sfîrșitul acestei săptămîini să organizăm o excursie de 5 zile...

★
— Fratele meu realizează de fiecare dată 14 la sută.

— Unde lucrează, dacă nu vă supărați?

— O, e sprinter!

EXPRESII

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL : 1. Negru de fum — Nu-l mare greutate 2. Umblă cu capul prin nori — A lăsa la o parte 3. Face din țîntar armăsar 4. Puse la punct — În familie — Marea cu sarea 5. Se reține... — dar nu se spune 6. Întîlnite la tot pasul — Aflate prin semne 7. Călcăt în picioare — Lac... de apă 8. Pămînt destelenit — Iubește pe toată lumea 9. Trag cu urechea — A face umbră pămîntului 10. Scrise-n taină — Abia-și mai incapse în piele — Camilar 11. De la Ana la Caiafa (pl).

VERTICAL : 1. Puse pe cai — Mai mult decît buni 2. Au o blană naturală — Îmi pare rău... 3. Ceartă nesfîrșită — Cu multă căldură 4. Vorbă multă — ...Sînt în toate mințile — Gene mari 5. N-ai ochi să-l vezi — Sînt la cuțite 6. I s-a urcat sîngele la cap — Te poștește uneori — Scoase din sărite 7. Cucerește — E în stare de orice — Nu-ți trece pragul 8. Trecut cu vederea — Raze de lumină 9. Unul care face spume... — E o aromă, nu alta (pl.) 10. Un atlas... găurit — Bagă bețe-n roate 11. Ține tot felul de cărți — Proasta creștere a copiilor.

Constantin BUTIȘCA

Urbino, centru cultural și studentesc italian

Urbino, orașului lui Rafael și al lui Bramante, e așezat nu departe de Marea Adriatică, pe culmea unor coline rotunde și uriașe, asemeni cu acele care se pot vedea, printre cețurile suave ale culorilor rafaelești, ca fundal al tablourilor cu madone și cavaleri ale pictorului. Pare izolat de toate drumurile mari — antice și moderne — ale peninsulei și de departe are aerul unui complex de castele, peste care se ridică „perla Renașterii”, palatul ducelui de Montefeltro, trufaș și luminat senior și condotier ce-a ținut în mină la un moment dat, din acest colț al Italiei, firele principale ale istoriei zburcimate a secolului al XV-lea, epoca de aur a înfloririi renașteriste. Numele lui Rafael, al lui Bramante, al ducelui de Montefeltro, la curtea căruia au fost găzduiți îndelung și onorați după merit un Torquato Tasso și un Montaigne, constituie blazonul spiritual al orașului Urbino, așezare ce nu trece azi de 25 mii de locuitori, dar devenită centru cultural italian de seamă prin Universitatea sa, fondată în 1506 și numărând în clipa de față mai mult de zece mii de studenți, adică jumătate din populația totală a localității. Se poate ușor înțelege că întreaga viață, la Urbino, gravitează în jurul vieții culturale și studentești, care în timpul cursurilor zburzite ca un roi în jurul monumentelor de artă, al edificiului vechi (o parte a Palatului ducal, ce adăpostește facultățile de Litere și filozofie, de Jurisprudență, de Pedagogie și Institutul special de bellearte, pentru decoratie și ilustrarea grafică), ca și al clădirii în care s-a născut Rafael, sediu al unei Academii internaționale de studii de istoria artei, sau al Galeriei naționale de pictură și sculptură a ținutului inconjurător Le Marche, căreia îi este dedicată aripa principală a Palatului ducal. Toate aceste așezăminte de artă și

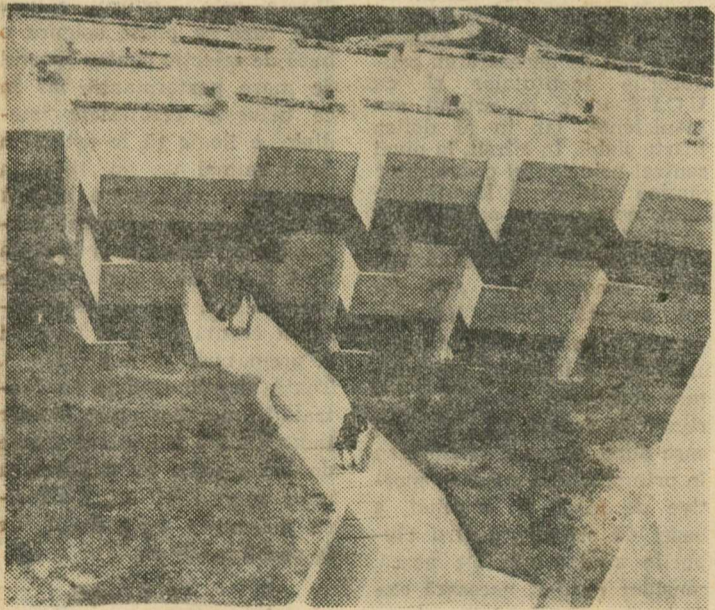
ale cetății, la puține sute de metri distanță în orice direcție. Nu ai crede că acea supra-punere densă, parcă numai de palate și turnuri, adunată pe o culme restrinsă de colină — așa cum apare orașul, văzut de la puțină depărtare — ascunde în realitate un complex de viață intensă, cu numeroase și animate străzi, cu magazine, cafeuri, piețe, plin de un trafic surprinzător de oameni și vehicule motorizate și colorat de larva unui tineret în mișcare. Și nu poți să-ți dai seama cum, aproape de la înălțimea oricărui punct al orașului și, așa zice, de la fereastra oricărei vechi clădiri — ce păstrează peste tot patina vremii, în cămizile specifice apariscente din Urbino — poți privi de-a dreptul în natură, în verdele semănăturilor și pomilor care înfloresc sub cerul albastru al Mării Adriatice, presimțită undeva pe aproape în dosul culmilor de la orizont.

Viața studentească din Urbino, grupată pe un spațiu așa de restrins și particular ca aspecte, are caracteristicile ei, tocmai fiindcă se desfășoară permanent pe o dimensiune colectivă concretă. Oricât sînt de numeroși, studenții par a fi direct unii în raport cu alții. Locuitorii orașului, care în fond îi găzduiesc și văd în ei sursa de vitalitate a localității lor, fac tot ce le stă în putință pentru a „funcționaliza” propria lor prezență în raport cu desfășurarea vieții studentești. Serviciile publice sînt organizate vădit spre a înlesni cât mai rațional cu putință necesitățile populației studentești, casele particulare amenajează, pe cât pot, spațiile lor, distribuindu-le unei șederi cât mai comode și corespunzătoare posibilităților de studiu, prin evitarea metodică a stîngenirii reciproce între familia gazdă și studentul chiriaș tradițional. Dar, firește, afluența crescîndă a studențimii a adus probleme noi, cărora munici-

tistice, titular al catedrei de literatură franceză și spaniolă, Carlo Bo unește funcția de rector al Universității cu aceea de președinte al Academiei „Rafael” și de președinte al Comisiei marelui premiu național de literatură „Montefeltro”, ca și de animator și îndrumător al vieții culturale a orașului. Profesorul Bo administrează chiar patrimoniile funciare cu care este înzestrată Universitatea, spre a putea să se dezvolte pe o bază locală. Mulțumită acestui nou „duce de Urbino” spiritual, cum i se spune de localnici, în ultimii douăzeci de ani orașul și-a recăpătat o adevărată faimă în viața culturală și universitară a Italiei, nu numai în ce privește nivelul intelectual și academic, ci și în privința modernizării edificiilor care trebuie să adăpostească buna funcționare a studiilor și prin crearea altora noi în folosul studențimii. Recurgînd la colaborarea unuia din cei mai de seamă arhitecți italieni contemporani, Giancarlo De Carlo, a fost sistematizată — respectîndu-i-se întru totul vechile valori artistice și arhitectonice — aripa Palatului ducal afectată Universității, spre a servi cerințelor moderne ale învățămîntului superior. Dar ceea ce merită a fi subliniat cu precădere și ceea ce în prea puține centre universitare italiene s-a realizat pe baza inițiativei locale este construirea, din inițiativa profesorului Carlo Bo, a unui modern colegiu destinat să adăpostească pe tot anul, cu întreținere completă, pe studenții cei mai buni de la toate facultățile, în număr de aproape două sute. Este vorba de o construcție funcțională a arhitectului De Carlo, foarte ingenioasă, în forma unui fel de fațure așezat în coasta verde a colinelor pe care se ridică orașul Urbino, cu camere individuale pentru studenți, cu săli de masă și de recreație, ca și de spectacole, cu tot confortul și condițiile de studiu necesare unui asemenea așezămînt.

Am avut prilejul să vorbesc în mai multe rânduri, în sala de conferințe a acestui colegiu al Universității din Urbino, studenților italieni despre poezia și literatura română. Rectorul Carlo Bo este un bun prieten al României. Prin interesul arătat fără noastre și din inițiativa sa, împreună cu a Senatului universitar, s-au creat cursuri de literatură română la Facultatea de litere și filozofie și la cea de Pedagogie a Universității din Urbino, care mi s-au încredințat prin chemare anuală în perioada de primăvară. Aceste prelegeri de literatură română clasică și contemporană îmi oferă prilejul de a pune la curent pe studenții Universității din Urbino cu realizările actuale în domeniul creației poetice și narative românești și cu ansamblul cercetărilor critice și de istorie literară noi. La cursurile de vară din luna august, de cultură și limbă italiană, de la Urbino, am avut bucuria să obțin de la profesorul Carlo Bo, în fiecare din ultimii doi ani, cite trei burse pentru tinerii români ce vor să adîncească literatura și arta italiană și de fiecare dată aceste burse au fost folosite de tinerii scriitori și de tinerii cercetători români. Universitatea din Urbino se poate număra printre universitățile prietene ale țării noastre, contribuind la dezvoltarea tradițională a schimburilor culturale dintre Italia și România.

Dragoș VRANCEANU

Construcție a Colegiului modern de la Urbino.

cultură atrag cercetători din toate părțile Italiei și o populație studentească provenind îndeosebi din regiunea ce pornește de la sud de Veneția pînă la Ancona.

Orașul Urbino reprezintă unul din puținele centre universitare italiene care, prin natura lucrurilor, fîințează într-o localitate aproape exclusiv închinată culturii, păstrată neatinsă de secole, despărțită numai de centura masivă a zidurilor vechi de zona naturii vegetale ce-și deschide întinderile deluroase infinite, pline de verdeață, începînd imediat de la uriașele porți medievale

palatate orașului caută să le dea rezolvare, așa cum caută să sprijine dezvoltarea instituțiilor universitare, în afara sprijinului de stat prea redus. De aproape douăzeci de ani în fruntea Universității din Urbino, ca rector, se află profesorul Carlo Bo, care — după o anterioară perioadă de lincezie a vieții culturale a orașului și a așezămintelor universitare — a izbutit să creeze la Urbino un centru de efervescență spirituală. Personalitate de prestigiu național și internațional, prin activitatea sa în domeniul criticii literare, istoriei culturii, preocupărilor ar-

AGENDA

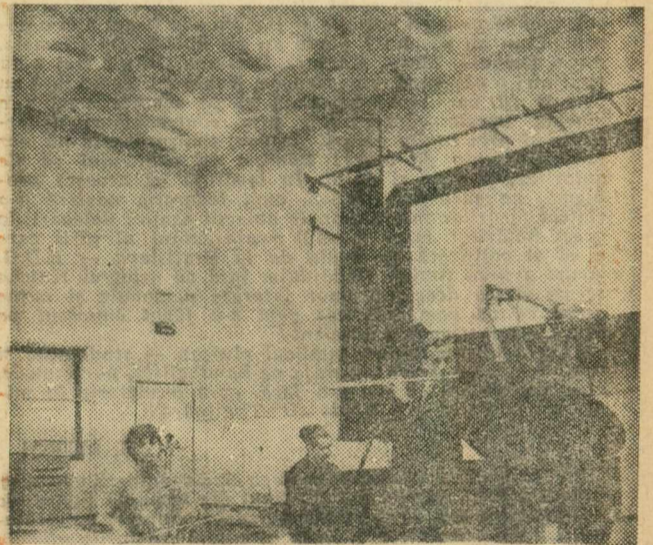
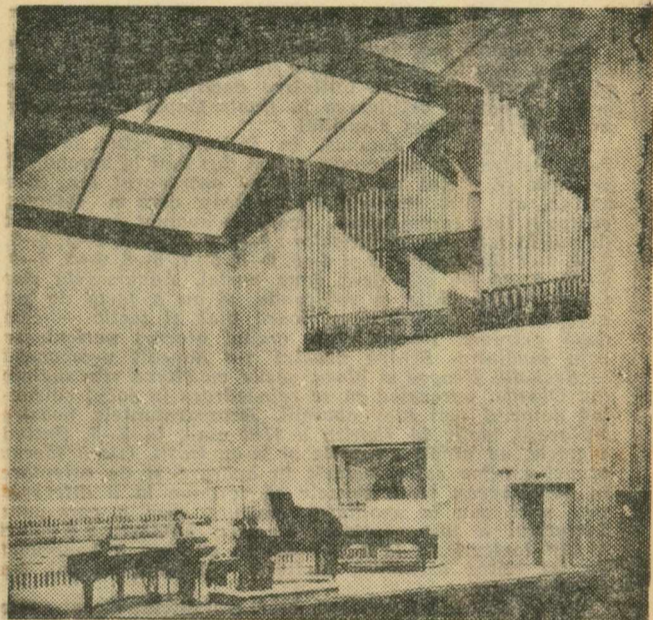
INTERNAȚIONALĂ

Intre 27 martie și 5 aprilie se vor desfășura în R. P. Mongolă, la Ulan Bator, lucrările celui de-al IX-lea Congres al Uniunii Internaționale a Studenților. Din partea Uniunii Asociațiilor Studenților din România participă la acest congres o delegație condusă de tovarășul MIRCEA ANGELESCU, președinte al Consiliului U.A.S.R.

Delegația noastră a părăsit țara joi, 23 martie, pe calea aerului.

Conservatorul Chopin

Modesta Școală dramatică creată în 1810 a fost embrionul celei mai vechi și mai mari școli de muzică din Polonia, denumită azi Școala națională superioară de muzică din Varșovia. În cursul celor 150 de ani de existență, printre profesorii celebri ai Conservatorului s-au numărat Stanislav Moniuszko, Ignacy Paderewski și Karol Szymanowski. Lista elevilor începe cu numele celebru al lui Frederic Chopin, care între anii 1826—1829 a frecventat clasa de compoziție a lui Josef Elsner, pe atunci rectorul școlii. În actele Conservatorului se poate găsi și acum o mențiune privitoare la acesta: „Chopin Frederic — aptitudini exceptionale, geniu muzical”.

Cînd Polonia a dobîndit independența, în 1918, Conservatorul a devenit Școala superioară de muzică, iar în anii de după cel de al doilea război mondial a fost ridicat la rang universitar, căpătînd o deosebită dezvoltare. În prezent cei peste 500 de studenți urmează cursurile a cinci secții: 1) Compoziție, teorie și dirijat; 2) Pian și orgă; 3) Vocal (cu specializare pentru operă și operetă); 4) Educație muzicală (profesori pentru școlile primare și secundare); 5) Instrumente; 6) Punere în scenă și regie muzicală tehniciene de sunet pentru radio, televiziune, cinematografie.

În locul clădirii distruse în timpul războiului a fost înălțată o nouă clădire de 66 000 metri cubi, care conține, pe lîngă o mare sală de concert cu 550 locuri, o sală de muzică de cameră (200 de locuri), o sală pentru proiecții de film (200 de locuri), un studiu de operă cu scenă, o sală de arte plastice și educație fizică, 11 săli de cursuri pentru materiile teoretice și alte 46 pentru exerciții individuale, două studiouri de înregistrări, toate aceste încăperi fiind izolate acustic și dotate cu instrumentele și aparatura cea mai modernă.

Conservatorul din Varșovia a devenit, prin concertele orchestrei simfonice studentești, ale orchestrei de cameră, ale corului și numeroșilor soliști, o prezență vie în viața artistică poloneză. Numai în ultimii cinci ani au avut loc peste 300 de concerte, la care au asistat mai mult de 300 000 de auditori.

Fotoreportajul nostru vă prezintă două aspecte ale cunoscutului Conservatorului.

Haide „U“!

Dacă cineva se îndoieste, chiar o clipă și numai în gând, că mine după amiază se va mai putea auzi — pe stadioanele din București și Cluj — și altceva decât tradiționalul îndemnul studențesc, fișnit din zeci de mii de piepturi, înseamnă că e de-a dreptul ageamii în materie de fotbal. Oltenii, aflați la al doilea dramatic derbi din acest retur, și-au anunțat sosirea cu vagoane și trenuri rezervate, cu autobuze speciale, cu lozinci, sirene și tălângi reconșionate, așa încît e mai mult ca sigur că vor reuși să aducă în Capitală atmosfera de pe San Siro-ul craiovean. Personal, regret că alte îndeletniciri, profesionale, care mă poartă în aceste zile la Cluj, mă împiedică să fiu de față la marea confruntare a liderilor. Le urez însă succes băieților lui Robert Cosmoc și, indiferent de rezultat, sînt convins că — după cele două meciuri ce le vor disputa consecutiv acasă — îi vom vedea din nou instalați în fotoliul I al clasamentului.

Haide „U“! se va auzi, evident, și pe stadionul de sub Dealul Feleacului. Pe clujeni îi voi putea însă încuraja direct, așa că nu mai irosesc aici spațiul tipografic — și așa destul de restrîns.

M-ar bucura însă foarte mult dacă aș auzi Haide „U“ și seara, la sală. Handbalistele de la Universitatea Timișoara susțin mine aci în tîlnirea decisivă — extrem de grea! — pentru calificarea în finala Cupei Campionilor Europeni (Bratislava, 2 aprilie).

Ce-au făcut la Kaunas, în întîlnirea retur, se știe: 7-10. Pentru alte omănnunte, m-am dus luni la aeroportul Băneasa să discut cu fetele și cu antrenorul lor. (Din păcate, am fost singurul bucureștean care a așteptat echipa!) Iată ce-am aflat... Scorul a evoluat aproape tot timpul în favoarea sovieticelor: 0-1, 0-2, 1-2, 1-3, 2-3, 3-3, 3-6 (în repriza I) și 4-6, 5-6, 5-7, 5-8, 6-8, 6-9, 6-10, 7-10 (în cea de-a doua parte). Adversarele sînt foarte înalte, chiar și rubiconde, și au o forță de șut excepțională: surprinzător, joacă bine și tactic — cele două extreme, foarte bune, creînd atacuri periculoase prin învăluire. Echipa noastră s-a dovedit neomogenă — Sechelli, Neagoe și Moșu, sosite cu cîteva zile înainte din Olanda nereușind să se reîncadreză în jocul colegilor datorită mai ales oboselii. Reprezentantele noastre au greșit tactic în repriza a II-a cînd, la 5-6, țîntînd victoria, au grăbit atacurile și le-au irosit. (Dacă făceau atunci un joc calm, hotărît în apărare și de așteptare în atac, aveau toate șansele să termine la o diferență mai mică sau la egalitate). Singura care a corespuns întrutotul a fost căpitana, Nemetz, autoarea a 6 goluri (4 din lovături de la 7 m; echipa adversă a beneficiat de tot atîtea asemenea lovături). Al șaptelea gol l-a înscris Franz.

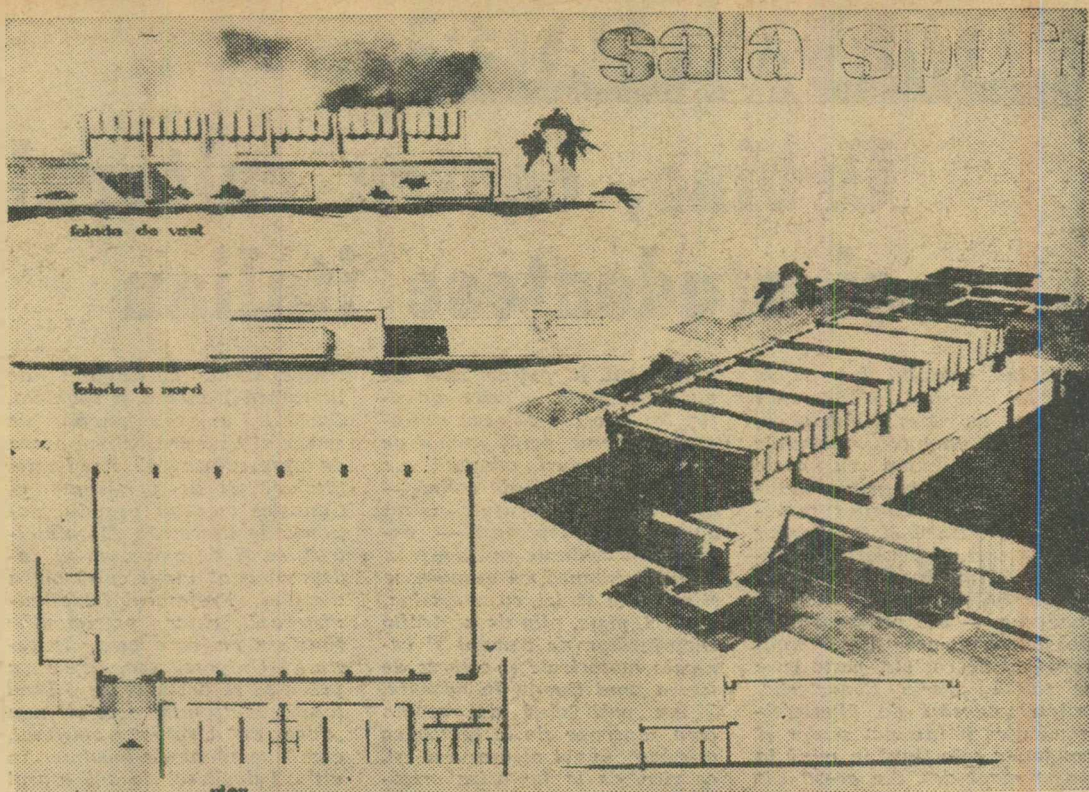
Care-i starea de spirit a reprezentantelor noastre? Pe aeroport am organizat ad-hoc o anchetă: la întrebarea „Vă calificați?“, am cerut fiecărei jucătoare unul dintre cele trei răspunsuri posibile — Da, Nu sau N-am nici o părere. Cum au răspuns? Șapte au zis hotărît Da (Nemetz, Anca, Sechelli, Moșu, Kaspari, Ciosescu, Nițu); trei n-au avut nici o părere (Franz, Neagoe, Neuhor). Toate însă au promis că vor lupta pe viață și pe moarte pentru a măcina forțele adversarelor prin contraatacuri debordante și prin multe goluri. Așadar, îmișorencele nu vor face economie de efort! Rămîne ca arbitrajul să fie autoritar, prompt și onest. În legătură cu această problemă, ne surprinde, totuși, cum federația noastră n-a ridicat forurilor internaționale obiecții asupra delegării la acest hotărît meci a unui reprezentant al țării care e ca și calificată în finala de la Bratislava — R.D.G. Acum e prea tîrziu! Nădăjdum însă că arbitrul Kutche se va ridica deasupra unor interese personale și mîine seară se va comporta așa cum s-a făcut cunoscut pe arena internațională: excelent!

Și mai nădăjdum că publicul clujean — studențesc și nestudențesc — le va încuraja pe handbaliste, purtîndu-le, așa cum numai el știe s-o facă, spre o victorie la minimum patru goluri. Haide „U“—Timișoara!

G. MITROI

P.S. Cred că nu e departe vremea cînd cronicarii vor avea numai datorii față de Fotbal. Unul din semnele sigure ale acestei clipe atît de așteptate a apărut miercuri pe stadionul „Pare des Princes“. Abia așteptăm meciurile oficiale ale naționalei, ca să dăm Cezarului...

CRONICĂ
MĂ
GROBISTULUI

Sală de sport — proiect de Gheorghe BORCESCU

De ce au rămas cluburile studențești în stadiul perspectivelor (II)

Am citit cu atenție materialul referitor la cluburile universitare apărut în ultimul număr al „Vieții studențești“. Deși foarte mulți dintre tovarășii care își exprimă opinia au perfectă dreptate, nu trebuie să tragem concluzia că mișcarea sportivă studențească a regresat. Îmi permit această afirmație întrucît am văzuit de ansamblu a sportului universitar și nu privesc realizările numai din unghiul de vedere al unui club sau centru studențesc. Poate părea paradoxal, dar, deși la nivelul unor centre universitare rezultatele au scăzut, la nivelul întregii țări mișcarea sportivă a studenților a înregistrat un imens salt cantitativ și a început deja să evolueze spre calitatea mării performanțe. Este adevărat că în unele ramuri sportive, mai ales cele de bază, atletism, gimnastică, natație, situația nu e roză deloc. Dar la baza acestei situații stau mai puțin condițiile interne ale sportului studențesc, cît condițiile obiective datorită cărora aceste ramuri sportive sînt deficitare la nivelul întregii mișcări sportive a țării. În condițiile bazei de selecție existente, oricîtă bunăvoință am avea, nu putem crea un mare performer în gimnastică, atletism sau natație în cei cinci ani de studenție, la o vîrstă la care în aceste ramuri sportive începe de obicei regresul. Pentru remedierea stării de lucruri existente, trebuie respectată în primul rînd în toate centrele universitare măsura prevăzută la înființarea cluburilor: existența unor secții de gimnastică și atletism în fiecare club studențesc. În centrele universitare mari, sportivii de valoare din toate cluburile trebuie concentrați în secția unuia dintre cluburi, formînd o echipă capabilă să se întrecă de la egal la egal cu reprezentativele cluburilor militare sau sindicale. Ceea ce aș vrea însă să precizez este rolul pe care trebuie să-l aibă asociațiile studenților în sprijinirea mișcării sportive universitare. Conferința a VI-a a U.A.S.R. și debaterile care i-au urmat au subliniat importanța muncii la nivelul de facultate, ca verigă esențială a tuturor lucrurilor activității de asociație. Menționez că sublinierea e pe

deplin valabilă și pentru activitatea sportivă, unde asociațiile studențești din facultăți trebuie să aibă în permanență inițiativa propunerii și organizării de competiții, care să antreneze masa largă a studenților, cu sprijinul nemijlocit al catedrelor de educație fizică și al specialiștilor din cluburile studențești. Actualmente, munca sportivă din facultăți e dusă uneori doar de catedrele de educație fizică, ceea ce explică randamentul scăzut al acestei activități. La nivelul institutelor există în general colaborare între catedrele de educație fizică, comisiile sportive ale asociațiilor și cluburi, pe cînd la nivelul centrelor universitare inițiativele și organizarea aparțin aproape exclusiv comisiei sportive a centrului, iar colaborarea atît de necesară cu conducerea institutelor și cu U.C.F.S.-ul e în primul caz inexistentă, iar în al doilea foarte slabă. În sfîrșit, la nivel central principalul organizator rămîne Ministerul Învățămîntului, colaborarea cu Comisia sportivă a U.A.S.R. și cu U.C.F.S.-ul fiind cîteodată mai mult consultativă. Am făcut această lungă înșiruire pentru a arăta că la diferite niveluri ale ierarhiei universitare activitatea sportivă e dirijată de foruri diferite. fapt care duce, cred eu, la slăbirea în primul rînd a mișcării sportive de masă și, implicit, a bazei de selecție pentru cluburile studențești. De aceea, consider absolut necesară extinderea colaborării între U.C.F.S., Ministerul Învățăm

întului și asociațiile studenților la toate nivelurile, bineînțeles cu rolul preponderent pe care trebuie să-l aibă fiecare din aceste foruri la un nivel sau altul. După cum cred eu, cluburile studențești ar avea numai de cîștigat sprijinind cu specialiști competițiile tradiționale din facultăți, organizînd demonstrații cu cei mai buni sportivi din secții, creîndu-și astfel o bază proprie de selecție. Personal consider că actuala formă de organizare a pornit de la o idee foarte bună și corespunde întrutotul noilor condiții existente în mediul universitar — respectiv creșterii rapide a numărului de studenți și de centre universitare. Existența cluburilor studențești pe instituite este singurul mijloc prin care se poate asigura o bază de selecție pentru sportul de mare performanță, iar în ce privește rezultatele imediate, e ilogic să le așteptăm după numai un an, timp în care noua organizare abia a putut să se cristalizeze. Perspectivile sînt certe și distanța pînă la ele nu e mai mare de doi-trei ani, așa că reorganizarea cerută de unii tovarășii e prematură și nejustificată. Toată atenția trebuie concentrată în mobilizarea resurselor indiscutabile ale acestei forme de organizare, în înlăturarea unor impurități organizatorice moștenite, ce-i drept, de la vechile cluburi.

Titus DEAC
șeful Comisiei sportive
a U.A.S.R.

CURIER

Sport îndrăgit de studenți, gimnastica artistică nu și-a găsit încă locul meritat în ansamblul activităților sportive din țara noastră. Cu atît mai laudabile apar acțiunile organizate de unele dintre cluburile studențești, ai căror specialiști au depistat și selecționat cu grijă numeroase talente din rîndurile studenților în această ramură sportivă atît de dificilă.

În numai șapte luni, formația de gimnastică artistică a Universității Bucurestene, înființată o dată cu

clubul, a obținut rezultate de valoare, confirmînd strădanii celor două antrenoare, Viorica Mocsoni și Eliza Nedef — care au reușit să pună în lumină valențele estetice ale sportivelor din echipă. Ana Motef-Cățineanu (maestră), Victoria Vilcu (cat. I), Lia Hirsulescu, Ileana Niculescu și Cristina Hurezeanu sînt cîteva din componentele de bază ale acestei formații omogene, cîștigătoare a „Cupei primăverii“, competiției orășenească, și ocupantă a locului secund în campio-

natul republican, la numai un punct de redutabili echipă a I.C.F.-ului. Eforturile gimnastelor de la „Universitatea“ pentru ridicarea necentenită a măiestriei sportive, alături de sprijinul multilateral acordat de conducerea clubului, ne fac să credem că viitoarele competiții le vor aduce noi satisfacții. Deocamdată așteptăm să le vedem la lucru în concursul universitar care va avea loc în primele zile ale lunii aprilie. Succes!

Victor RARES
Constantin FERENT